

Euroopan unionin virallinen lehti

L 124

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

48. vuosikerta
17. toukokuuta 2005

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

.

II Säädökset, joita ei tarvitse julkaista

Neuvosto

(2005/370/EY)

- ★ Neuvoston päätös, tehty 17 päivänä helmikuuta 2005, tiedon saantia, yleisön osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevan yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta 1

Yleissopimus tiedon saatavuudesta, yleisön osallistumisesta päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuudesta ympäristöasioissa 4

(2005/371/EY)

- ★ Neuvoston päätös, tehty 3 päivänä maaliskuuta 2005, ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinottoa koskevan Euroopan yhteisön ja Albanian tasavallan sopimuksen allekirjoittamisesta 21

Euroopan yhteisön ja Albanian tasavallan sopimus ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinotosta 22

(2005/372/EY)

- ★ Neuvoston päätös, tehty 3 päivänä maaliskuuta 2005, Euroopan yhteisön ja Sri Lankan demokraattisen sosialistisen tasavallan välisen, ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinottoa koskevan sopimuksen tekemisestä 41

Euroopan yhteisön ja Sri Lankan demokraattisen sosialistisen tasavallan välinen sopimus ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinotosta 43

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

NEUVOSTO

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 17 päivänä helmikuuta 2005,

tiedon saantia, yleisön osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevan yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta

(2005/370/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan sekä sen 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen ja 300 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tiedon saantia, yleisön osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission yleissopimuksen (Århusin yleissopimus) tavoitteena on oikeuksien antaminen yleisölle, ja siinä asetetaan osapuolille ja viranomaisille velvollisuuksia, jotka liittyvät tiedon saantiin, yleisön osallistumisoikeuteen sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuteen ympäristöasioissa.
- (2) Yleisön tiedonsaantimahdollisuuksien parantaminen, yleisön laajempi osallistuminen päätöksentekoprosesseihin sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuden parantaminen ovat keskeisiä keinoja, joilla varmistetaan yleisön tietoisuus ympäristöasioista ja edistetään ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa ja noudattamista. Siten niillä myös vahvistetaan ja tehostetaan ympäristönsuojelupolitiikkoja.

- (3) Århusin yleissopimus on avoinna valtioille ja alueellisille taloudellisen yhdentymisen järjestöille ratifiointia, hyväksymistä tai liittymistä varten.

- (4) Alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön on Århusin yleissopimuksen mukaan ilmoitettava ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjassaan toimivaltansa laajuus yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.

- (5) Yhteisöllä on perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan mukaan toimivalta tehdä yhdessä jäsenvaltioidensa kanssa kansainvälisiä sopimuksia ja täyttää niistä aiheutuvat velvoitteet, jotka myötävaikuttavat perustamissopimuksen 174 artiklassa lueteltujen tavoitteiden saavuttamiseen.

- (6) Yhteisö ja useimmat sen jäsenvaltioista allekirjoittivat Århusin yleissopimuksen vuonna 1998 ja ovat sen jälkeen toimillaan pyrkineet varmistamaan sen hyväksymisen. Asiaan liittyvää yhteisön lainsäädäntöä saatetaan parhaillaan yleissopimuksen mukaiseksi.

- (7) Århusin yleissopimuksen tavoite, sellaisena kuin se esitetään yleissopimuksen 1 artiklassa, on sopusoinnussa perustamissopimuksen 174 artiklassa lueteltujen yhteisön ympäristöpolitiikan tavoitteiden kanssa, joiden nojalla yhteisö, jolla on jaettua toimivaltaa jäsenvaltioidensa kanssa, on jo antanut merkittävän määrän lainsäädäntöä; tämä lainsäädäntö kehittyi edelleen edistään osaltaan yleissopimuksen tavoitteen saavuttamista ei vain yhteisön omien toimielinten toimesta vaan myös jäsenvaltioiden viranomaisten toimesta.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 31. maaliskuuta 2004.

(8) Århusin yleissopimus olisi hyväksyttävä,

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja oikeutetaan nimeämään henkilö tai henkilöt, jolla tai joilla on valtuudet tallettaa hyväksymisasiakirja Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan Århusin yleissopimuksen 19 artiklan mukaisesti.

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään yhteisön puolesta Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission yleissopimus tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa ('Århusin yleissopimus').

Århusin yleissopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

Nimetty henkilö tai nimetyt henkilöt tallettavat samanaikaisesti liitteessä määritellyt ilmoitukset Århusin yleissopimuksen 19 artiklan määräysten mukaisesti.

3 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 17 päivänä helmikuuta 2005.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
J.-C. JUNCKER

LIITE

TIEDON SAANTIA, YLEISÖN OSALLISTUMISOIKEUTTA PÄÄTÖKSENTEKOON SEKÄ MUUTOKSENHAKU- JA VIREILLEPANO-OIKEUTTA YMPÄRISTÖASIOISSA KOSKEVAN YLEISSOPIMUKSEN 19 ARTIKLAN MUKAINEN EUROOPAN YHTEISÖN ILMOITUS

Euroopan yhteisö ilmoittaa, että sillä on Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan mukaan toimivalta tehdä kansainvälisiä sopimuksia ja täyttää niistä aiheutuvat velvoitteet, jotka myötävaikuttavat seuraavien tavoitteiden saavuttamiseen:

- ympäristön laadun säilyttäminen, suojelu ja parantaminen,
- ihmisten terveyden suojelu,
- luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö,
- sellaisten toimenpiteiden edistäminen kansainvälisellä tasolla, joilla puututaan alueellisiin tai maailmanlaajuisiin ympäristöongelmiin.

Lisäksi Euroopan yhteisö ilmoittaa, että se on jo antanut useita, jäsenvaltioitansa sitovia säädöksiä, joilla tämän yleissopimuksen määräyksiä pannaan täytäntöön, ja että se yleissopimuksen 10 artiklan 2 kohdan ja 19 artiklan 5 kohdan mukaisesti toimittaa tallettajalle kyseisistä säädöksistä luettelon ja päivittää sitä tarvittaessa. Lisäksi Euroopan yhteisö ilmoittaa erityisesti, että voimassa olevat säädökset eivät täysin kata yleissopimuksen 9 artiklan 3 kohdasta johtuvien velvoitteiden täytäntöönpanoa, koska ne liittyvät hallinnollisiin ja tuomioistuinmenettelyihin, jotka koskevat yksityishenkilöiden ja yleissopimuksen 2 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen muiden viranomaisten kuin Euroopan yhteisön toimielinten toimien tai laiminlyöntien tutkimista, ja että sen vuoksi yhteisön jäsenvaltiot ovat vastuussa kyseisten velvoitteiden noudattamisesta ajankohtana, jolloin Euroopan yhteisö hyväksyy yleissopimuksen, ja sen jälkeen, kunnes yhteisö, käyttäessään EY:n perustamissopimuksen mukaista toimivaltaansa, antaa yhteisön oikeuden säännöksiä, jotka koskevat mainittujen velvoitteiden täytäntöönpanoa.

Lopuksi yhteisö toistaa yleissopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä antamansa ilmoituksen, että yhteisön toimielimet soveltavat yleissopimusta asiakirjojen saatavuutta koskevien tämänhetkisten ja tulevien sääntöjensä sekä muiden yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien, asiaa koskevien yhteisön säännösten mukaisesti.

Yhteisö on vastuussa niiden yleissopimuksesta johtuvien velvoitteiden noudattamisesta, jotka kuuluvat voimassa olevan yhteisön lainsäädännön soveltamisalaan.

Yhteisön toimivallan käyttäminen on luonteeltaan jatkuvasti kehittyvää.

EUROOPAN YHTEISÖN LAUSUMA TIETYISTÄ DIREKTIIVIN 2003/4/EY ERITYISSÄÄNNÖKSISTÄ

Euroopan yhteisö kehottaa Århusin yleissopimuksen 9 artiklan osalta yleissopimuksen osapuolia panemaan merkille ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta 28 päivänä tammikuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/4/EY 2 artiklan 2 kohdan ja 6 artiklan. Kyseiset säännökset antavat Euroopan yhteisön jäsenvaltioille poikkeustapauksissa ja tarkasti määritellyin edellytyksin mahdollisuuden jättää tietyt elimet ja laitokset tiedonsaantipyynnöjä koskeviin päätöksiin liittyvää muutoksenhakumenettelyä koskevien sääntöjen ulkopuolelle.

Näin ollen Euroopan yhteisön suorittama Århusin yleissopimuksen ratifioiminen käsittää kaikki Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden esittämät varaukset, jotka ovat direktiivin 2003/4/EY 2 artiklan 2 kohdan ja 6 artiklan mukaisia.

**YLEISSOPIMUS TIEDON SAATAVUUDESTA, YLEISÖN OSALLISTUMISESTA PÄÄTÖKSENTEKOON
SEKÄ OIKEUDEN SAATAVUUDESTA YMPÄRISTÖASIOISSA**

tehty Århusissa, Tanskassa, 25 päivänä kesäkuuta 1998

Tämän yleissopimuksen sopimuspuolet, jotka

palauttavat mieliin ihmisen elinympäristöä koskevan Tukholman julistuksen 1 periaatteen,

palauttavat mieliin myös ympäristöä ja kehitystä koskevan Rion julistuksen 10 periaatteen,

palauttavat edelleen mieliin 28 päivänä lokakuuta 1982 annetun Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen päätöslauselman 37/7, joka koskee maailman ympäristöasiakirjaa, ja 14 päivänä joulukuuta 1990 annetun Yhdistyneiden Kansakuntien päätöslauselman 45/94, joka koskee tarvetta varmistaa ihmisten hyvinvoinnin kannalta terveellinen ympäristö,

palauttavat mieliin Maailman terveysjärjestön ensimmäisessä Euroopan ympäristö- ja terveyskokouksessa Frankfurt am Mainissa, Saksassa, 8 päivänä joulukuuta 1989 hyväksytyn Euroopan ympäristöä ja terveyttä koskevan peruskirjan,

vahvistavat ympäristön tilan suojelemisen, säilyttämisen ja parantamisen tarpeen sekä tarpeen varmistaa kestävä ja ympäristön kannalta suotuisa kehitys,

ovat tietoisia siitä, että ympäristön riittävä suojelu on olennaista ihmisen hyvinvoinnille ja perustavaa laatua olevien ihmisoikeuksien toteutumiselle, mukaan lukien oikeus elämään,

ovat tietoisia myös siitä, että jokaisella ihmisellä on oikeus elää terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta laadukkaassa ympäristössä ja velvollisuus sekä yksilönä että yhdessä muiden kanssa suojella ja parantaa ympäristöä nykyisten ja tulevien sukupolvien hyödyksi,

ottavat huomioon, että voidakseen puolustaa tätä oikeuttaan ja voidakseen täyttää tämän velvollisuutensa kansalaisten on saatava tietoa ympäristöasioista ja heillä on oltava osallistumisoikeus päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus ympäristöasioissa, ja tunnustavat tässä yhteydessä, että kansalaiset saattavat tarvita apua käyttäkseen oikeuksiaan,

ovat tietoisia siitä, että entistä parempi ympäristöä koskevan tiedon saanti ja yleisön osallistuminen päätöksentekoon parantavat päätösten laatua ja täytäntöönpanoa, myötävaikuttavat yleisön tietoisuuteen ympäristöasioista, antavat yleisölle mahdollisuuden ilmaista huolenaiheensa ja antavat viranomaisille mahdollisuuden ottaa tällaiset huolenaiheet asianmukaisesti huomioon,

pyrkivät näin edistämään päätöksenteon vastuullisuutta ja avoimuutta sekä vahvistamaan yleisön tukea ympäristöä koskeville päätöksille,

tunnustavat, että avoimuus on toivottavaa kaikilla hallinnon aloilla, ja kehottavat lainsäädäntöelimiä noudattamaan tämän yleissopimuksen periaatteita menettelyissään,

tunnustavat myös, että yleisön olisi oltava tietoinen menettelyistä, joilla se voi osallistua päätöksentekoon ympäristöasioissa, voitava käyttää näitä menettelyjä vapaasti ja tiedettävä, miten niitä käytetään,

tunnustavat edelleen merkityksen, joka yksittäisillä kansalaisilla, valtiosta riippumattomilla järjestöillä ja yksityis-sektorilla voi olla ympäristönsuojelussa,

haluavat edistää ympäristökasvatusta lisätäkseen ympäristöön ja kestäväan kehitykseen liittyvää tietoa sekä edistääkseen yleisön laajaa tietoisuutta ympäristöön ja kestäväan kehitykseen vaikuttavista päätöksistä sekä osallistumista tällaiseen päätöksentekoon,

panevat merkille tässä yhteydessä tiedotusvälineiden ja sähköisten tai muiden tulevien viestintämuotojen hyödyntämisen merkityksen,

tunnustavat, että ympäristönäkökohtien kokonaisvaltainen huomioiminen valtiollisessa päätöksenteossa on tärkeää ja että tästä johtuen viranomaisten hallussa on oltava täsmällisiä, kattavia ja ajan tasalla olevia ympäristöä koskevia tietoja,

ovat tietoisia siitä, että viranomaisten hallussa on ympäristöä koskevaa tietoa yleisen edun vuoksi,

pitävät tärkeänä, että yleisöllä, mukaan lukien järjestöt, olisi käytettävissään tehokkaita oikeudellisia menettelyjä oikeutettujen etujensa turvaamiseksi ja lainsäädännön täytäntöönpanemiseksi,

panevat merkille, että kuluttajille on tärkeä tarjota riittäviä tuotetietoja, jotta he voivat tehdä ympäristöön liittyviä valintoja kaikista asiaan liittyvistä seikoista tietoisina,

tiedostavat yleisön huolen muuntogeenisten organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön sekä tarpeen avoimempaan ja yleisön laajemman osallistumisen mahdollistavaan päätöksentekoon tällä alalla,

ovat vakuuttuneita siitä, että tämän yleissopimuksen täytäntöönpano myötävaikuttaa demokratian vahvistumiseen Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission toiminta-alueella,

ovat tietoisia Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission asemasta tässä suhteessa ja palauttavat mieliin muun muassa ympäristöä koskevan tiedon saantiin ja yleisön ympäristöä koskevaan päätöksentekoon osallistumiseen liittyvät Euroopan talouskomission suuntaviivat, jotka sisältyvät Sofiassa, Bulgariassa, 25 päivänä lokakuuta 1995 pidetyssä kolmannessa "Euroopan ympäristö" -ministerikokouksessa hyväksyttyyn ministereiden julistukseen,

pitävät mielessä asiaan liittyvät määräykset, jotka sisältyvät Espoossa, Suomessa, 25 päivänä helmikuuta 1991 tehtyyn valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevaan yleissopimukseen, teollisuusonnettomuuksien rajojen yli ulottuvia vaikutuksia koskevaan yleissopimukseen sekä maasta toiseen ulottuvien vesistöjen ja kansainvälisten järvien käyttöä ja suojelua koskevaan yleissopimukseen, jotka molemmat on tehty Helsingissä 17 päivänä maaliskuuta 1992, sekä muihin alueellisiin yleissopimuksiin,

ovat tietoisia siitä, että tämän yleissopimuksen hyväksyminen myötävaikuttaa "Euroopan ympäristö" -prosessin edelleen vahvistamiseen sekä Århusissa, Tanskassa, kesäkuussa 1998 pidettävän neljännen ministerikokouksen tuloksiin,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

valvonnassa julkisia velvollisuuksia tai tehtäviä tai joka tarjoaa julkisia palveluja, jotka liittyvät ympäristöön;

Tavoite

Edistääkseen nykyiseen sukupolveen ja tuleviin sukupolviin kuuluvien oikeutta elää heidän terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta riittävän laadukkaassa ympäristössä, kukin sopimuspuoli takaa yleisölle oikeuden saada tietoa, osallistua päätöksentekoon ja käyttää muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti.

- d) tämän yleissopimuksen sopimuspuolena olevan 17 artiklassa tarkoitetun alueellisen taloudellisen yhdenmisen järjestön toimielimiä.

Tämä määritelmä ei koske elimiä tai laitoksia silloin kun ne toimivat tuomio- tai lainsäädäntövallan käyttäjinä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä yleissopimuksessa:

1. 'Sopimuspuolilla' tarkoitetaan tämän yleissopimuksen sopimuspuolia, jollei sopimustekstissä toisin mainita,

2. 'Viranomaisella' tarkoitetaan:

- kansallisen, alueellisen ja muun tason hallintoa;
- luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka kansallisen lainsäädännön mukaisesti hoitaa viranomaisen tehtäviä, ympäristöön liittyvät erityistehtävät, -toimet ja -palvelut mukaan lukien;
- muuta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on a tai b kohdassa tarkoitetun elimen tai henkilön

3. 'Ympäristöä koskevalla tiedolla' tarkoitetaan kirjallisessa, visuaalisessa, kuultavassa, sähköisessä tai muussa aineellisessa muodossa olevaa tietoa, joka koskee:

- ympäristön osa-alueiden, kuten ilman ja ilmakehän, veden, maaperän, maa-alueiden, maiseman ja luonto-kohteiden tilaa, biologista monimuotoisuutta ja sen osatekijöitä, joihin sisältyvät myös muuntogeeniset organismit, ja näiden osa-alueiden välistä vuorovaikutusta;
- erilaisia tekijöitä, kuten aineita, energiaa, melua ja säteilyä, ja toimia tai toimenpiteitä, mukaan lukien hallinnolliset toimenpiteet, ympäristösopimukset, toimintaohjelmat, lainsäädäntö, suunnitelmat ja ohjelmat, jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat tämän kappaleen a kohdassa mainittuihin ympäristön osa-alueisiin, sekä tietoa kustannus-hyötysuhdetta koskevista

analyysistä ja muista taloudellisista analyyseistä ja oletuksista, joita käytetään ympäristöä koskevassa päätöksenteossa;

- c) ihmisten terveyden ja turvallisuuden, elinolosuhteiden, kulttuurikohteiden ja rakennetun ympäristön tilaa, siinä määrin kuin ympäristön osa-alueiden tila tai, näiden osa-alueiden välityksellä, tämän kappaleen b kohdassa tarkoitettut tekijät, toimet tai toimenpiteet vaikuttavat tai voivat vaikuttaa niihin.

4. 'Yleisöllä' tarkoitetaan yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä ja, kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti, näiden henkilöiden yhteenliittymiä, järjestöjä tai ryhmiä.

5. 'Yleisöllä, jota asia koskee' tarkoitetaan yleisöä, johon ympäristöä koskeva päätöksenteko vaikuttaa tai todennäköisesti vaikuttaa, taikka yleisöä, jonka etua se koskee; ympäristönsuojelua edistäviä ja kansallisen lainsäädännön vaatimukset täyttäviä valtiosta riippumattomia järjestöjä pidetään tätä määritelmää sovellettaessa yleisönä, jonka etua asia koskee.

3 artikla

Yleiset määräykset

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädäntö-, sääntely- ja muihin toimenpiteisiin, mukaan lukien toimenpiteet, joilla pyritään tässä yleissopimuksessa tarkoitettujen yleisölle tiedottamista, yleisön osallistumista ja muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta koskevien säännösten yhteensovittamiseen, samoin kuin asianmukaiset täytäntöönpanotoimenpiteet selkeän, avoimen ja yhdenmukaisen kehityksen luomiseksi ja ylläpitämiseksi tämän yleissopimuksen määräysten täytäntöönpanoa varten.

2. Kukin sopimuspuoli pyrkii varmistamaan, että virkamiehet ja viranomaiset avustavat ja ohjaavat yleisöä sen hakiessa ympäristöasioita koskevia tietoja, halutessa osallistua ympäristöasioita koskevaan päätöksentekoon ja halutessa käyttää muutoksenhaku- tai vireillepano-oikeuttaan ympäristöasioissa.

3. Kukin sopimuspuoli edistää ympäristökasvatusta ja yleisön tietoisuutta ympäristöasioista, erityisesti tietoisuutta siitä, miten yleisö voi saada ympäristöä koskevaa tietoa, osallistua ympäristöasioita koskevaan päätöksentekoon ja käyttää muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuttaan ympäristöasioissa.

4. Kukin sopimuspuoli tunnustaa ympäristönsuojelua edistävät yhteenliittymät, järjestöt ja ryhmät ja tukee niitä asianmukaisesti sekä varmistaa, että sen kansallinen oikeusjärjestelmä on tämän veloitteen mukainen.

5. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät vaikuta sopimuspuolen oikeuteen ylläpitää tai toteuttaa toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on lisätä yleisön tiedonsaantia, lisätä sen osallistumista päätöksentekoon ja laajentaa sen muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa enemmän kuin tässä yleissopimuksessa edellytetään.

6. Tämä yleissopimus ei edellytä yleisön tiedonsaantia, päätöksentekoon osallistumista sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta koskevien voimassa olevien oikeuksien heikentämistä.

7. Kukin sopimuspuoli edistää tämän yleissopimuksen periaatteiden soveltamista kansainvälisissä ympäristöä koskevissa päätöksentekomenettelyissä ja kansainvälisissä järjestöissä ympäristöön liittyvien asioiden yhteydessä.

8. Kukin sopimuspuoli varmistaa, ettei niitä henkilöitä, jotka käyttävät oikeuksiaan tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti, rangaista, vainota tai häiritä millään tavalla heidän toimintansa takia. Tämä määräys ei vaikuta kansallisten tuomioistuinten oikeuteen määrätä kohtuullisten oikeudenkäyntikulujen korvaamista.

9. Yleisöllä on tämän yleissopimuksen määräysten soveltamisalalla oikeus saada ympäristöasioita koskevaa tietoa, mahdollisuus osallistua ympäristöasioita koskevaan päätöksentekoon ja oikeus muutoksenhakuun tai vireillepanoon ympäristöasioissa ilman kansalaisuuteen, kansallisuuteen tai kotipaikkaan liittyvää syrjintää, sekä oikeushenkilön osalta, ilman sen rekisteröidyn toimipaikan sijaintiin tai sen toiminnan todelliseen keskukseseen perustuvaa syrjintää.

4 artikla

Ympäristöä koskevan tiedon saanti

1. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että viranomaiset antavat ympäristöä koskevat tiedot pyydettyä yleisön käyttöön tämän artiklan seuraavien kappaleiden nojalla ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti, mukaan lukien, jos sitä pyydetään ja jollei tämän kappaleen b kohdan määräyksistä muuta johdu, jäljennökset asiakirja-aineistosta, jossa on kyseisiä tietoja tai joka koostuu kyseisistä tiedoista:

- a) ilman, että pyynnön esittäjän on osoitettava, että asia koskee häntä;

- b) pyydettyä muodossa, jos:

- i) viranomaiset eivät katso, että tiedon esittäminen toisessa muodossa on aiheellista, jolloin heidän on perusteltava tämän muodon valinta, tai
- ii) tieto ei ole jo yleisön saatavilla toisessa muodossa.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettu ympäristöä koskeva tieto on annettava käyttöön mahdollisimman pian ja viimeistään kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä, ellei tiedon määrä ja monitahoisuus edellytä määrääjän pidentämistä kahteen kuukauteen pyynnön esittämisestä. Pynnön esittäjälle on ilmoitettava määrääjän pidentämisestä ja sen perusteluista.

3. Ympäristötietoa koskeva pyyntö voidaan evätä, jos:

- a) pyydetty ympäristöä koskeva tieto ei ole sen viranomaisen hallussa, jolle pyyntö on esitetty;

b) pyyntö on ilmeisen kohtuuton tai se on esitetty liian yleisessä muodossa; tai

c) se koskee valmisteilla olevaa aineistoa tai viranomaisten sisäisiä asiakirjoja ja epääminen on mahdollista kansallisen lainsäädännön ja yleisen käytännön nojalla, jolloin on otettava huomioon, miten tiedon ilmaiseminen palvelisi yleistä etua.

4. Ympäristötietoa koskeva pyyntö voidaan evätä, jos tiedon ilmaiseminen vaikuttaisi haitallisesti:

a) viranomaisten toiminnan luottamuksellisuuteen, jos kansallisessa lainsäädännössä säädetään tällaisesta luottamuksellisuudesta;

b) kansainvälisiin suhteisiin, maanpuolustukseen tai yleiseen turvallisuuteen;

c) tuomioistuinkäsittelyyn, henkilön mahdollisuuteen saada oikeudenmukainen oikeudenkäynti tai viranomaisen mahdollisuuteen suorittaa rikosoikeudellinen tai kurinpidollinen tutkinta;

d) kaupallisten tai teollisten tietojen luottamuksellisuuteen, jos kansallisessa lainsäädännössä säädetään tällaisen luottamuksellisuuden suojasta oikeutetun taloudellisen edun suojelemiseksi. Tässä yhteydessä ilmaistaan sellaisia päästöjä koskevia tietoja, jotka ovat ympäristön suojelun kannalta oleellisia;

e) teollis- ja tekijänoikeuksiin;

f) henkilötietojen ja/tai luonnollista henkilöä koskevien tiedostojen luottamuksellisuuteen, jos kyseinen henkilö ei ole antanut suostumustaan tiedon ilmaisemiseen ja jos kansallisessa lainsäädännössä säädetään tällaisesta luottamuksellisuudesta;

g) sellaisen kolmannen osapuolen etuun, joka on toimittanut pyydetyn tiedon ilman oikeudellista velvollisuutta ja ilman, että kyseistä osapuolta olisi voitu oikeudellisesti velvoittaa siihen, ja joka ei anna lupaa aineiston luovuttamiseen; tai

h) ympäristöön, johon tieto liittyy, esimerkiksi harvinaisten lajien pesimäpaikkoihin.

Edellä mainittuja epäämisperusteita tulkitaan suppeasti, ottaen huomioon tietojen ilmaisemiseen liittyvä yleinen etu sekä se, liittykö pyydetty tieto ympäristöpäästöihin.

5. Kun pyydetty tieto ei ole viranomaisen hallussa, sen on ilmoitettava mahdollisimman nopeasti pyynnön esittäjälle sen viranomaisen nimi, jolta tämä voi ensin mainitun viranomaisen mukaan pyytää haluamaansa tietoa, tai toimitettava pyyntö kyseiselle viranomaiselle ja ilmoitettava siitä pyynnön esittäjälle.

6. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että jos tämän artiklan 3 kappaleen c kohdan ja 4 kappaleen nojalla salassa pidettävät

tiedot on mahdollista erottaa julkisista tiedoista vaikuttamatta erotettavien tietojen luottamuksellisuuteen, viranomaiset antavat muut pyydetty ympäristöä koskevat tiedot saataville.

7. Tietoja koskevan pyynnön epäämisestä ilmoitetaan kirjallisesti, jos pyyntö on esitetty kirjallisena tai pyynnön esittäjä sitä pyytää. Ilmoituksessa on esitettävä epäämisperusteet ja tiedotettava 9 artiklan mukaisesta uudelleentarkastelumenettelystä. Epäämisestä ilmoitetaan mahdollisimman nopeasti ja viimeistään kuukauden kuluessa, jollei määräajan pidentäminen kahteen kuukauteen pyynnön esittämisestä ole aiheellista tietojen monitahoisuuden vuoksi. Pynnön esittäjälle on ilmoitettava määräajan pidentämisestä ja sen perusteluista.

8. Kukin sopimuspuoli voi sallia viranomaistensa perivän maksun tietojen toimittamisesta, mutta maksu ei saa olla kohtuuton.

Viranomaiset, jotka aikovat periä maksun tietojen toimittamisesta, antavat pyynnön esittäjien saataville mahdollisesti perittäviä maksuja koskevan luettelon, jossa ilmoitetaan maksun perimisen tai perimättä jättämisen perusteet sekä se, milloin tietojen toimittamisen edellytyksenä on maksun suorittaminen etukäteen.

5 artikla

Ympäristöä koskevien tietojen kokoaminen ja levittäminen

1. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että:

a) viranomaisten hallussa on heidän tehtäviensä edellyttämät ympäristöä koskevat tiedot ja että he pitävät ne ajan tasalla;

b) tietojen antamista varten perustetaan järjestelmä, jolla taataan, että viranomaiset saavat riittävästi tietoja sellaisista ehdotetuista tai olemassa olevista toimista, joilla voi olla merkittäviä ympäristövaikutuksia;

c) kun ihmisten terveyteen tai ympäristöön kohdistuu välitön uhka, joka johtuu joko ihmisen toiminnasta tai luonnosta johtuvista syistä, yleisölle, johon vaikutus mahdollisesti kohdistuu, annetaan välittömästi ja viipymättä käyttöön kaikki viranomaisten hallussa olevat tiedot, joiden avulla se voi toteuttaa toimenpiteitä uhasta aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi.

2. Kukin sopimuspuoli huolehtii siitä, että viranomaiset toimivat kansallisen lainsäädännön puitteissa avoimesti antaessaan yleisölle ympäristöä koskevia tietoja ja että nämä tiedot ovat tehokkaasti saatavilla, muun muassa:

a) tarjoamalla yleisölle riittävästi tietoa asianomaisten viranomaisten hallussa olevien ympäristöä koskevien tietojen laadusta ja laajuudesta sekä perusehdoista ja -edellytyksistä, joilla kyseiset tiedot ovat saatavilla ja käytettävissä, ja tietojen saantia koskevasta menettelystä;

b) ottamalla käyttöön ja ylläpitämällä esimerkiksi seuraavia käytännön järjestelyjä:

- i) julkiset luettelot, rekisterit tai tiedostot,
 - ii) viranhaltijat veloitetaan avustamaan yleisöä, joka pyytää tietoja tämän yleissopimuksen mukaisesti, ja
 - iii) yhteystietojen ilmoittaminen; ja
- c) antamalla b kohdan i alakohdassa tarkoitettuihin luetteleihin, rekistereihin tai tiedostoihin sisältyvät ympäristöä koskevat tiedot maksutta saataville.

3. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että ympäristöä koskevia tietoja julkaistaan asteittain sähköisissä tietokannoissa, joita yleisö voi helposti käyttää yleisten televiestintäverkkojen välityksellä. Tässä muodossa saatavilla olevien tietojen tulisi sisältää:

- a) tämän artiklan 4 kappaleessa tarkoitettuja kertomuksia ympäristön tilasta,
- b) ympäristölainsäädäntöä tai ympäristöön liittyvää lainsäädäntöä,
- c) tarvittaessa ympäristöä koskevia tai siihen liittyviä toimintaohjelmia, suunnitelmia ja ohjelmia sekä ympäristösopimuksia, ja
- d) muita tietoja, siinä määrin kuin tässä muodossa olevien tietojen saanti helpottaa tämän yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi annetun kansallisen lainsäädännön soveltamista, edellyttäen, että nämä tiedot ovat jo saatavilla sähköisessä muodossa.

4. Kukin sopimuspuoli julkaisee säännöllisin väliajoin, enintään kolmen tai neljän vuoden välein, ympäristön tilaa koskevan kansallisen kertomuksen, johon sisältyy tietoja ympäristön laadusta ja ympäristöön kohdistuvasta kuormituksesta, ja levittää kyseistä kertomusta.

5. Kukin sopimuspuoli toteuttaa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisia toimenpiteitä levittääkseen esimerkiksi:

- a) lainsäädäntöä ja toimintaohjelmia, esimerkiksi asiakirjoja ympäristöön liittyvistä strategioista, toimintaohjelmista, ohjelmista ja toimintasuunnitelmista, sekä niiden täytäntöönpanon edistymistä koskevia kertomuksia, jotka on laadittu hallinnon eri tasoilla;
- b) ympäristökysymyksiä koskevia kansainvälisiä sopimuksia ja yleissopimuksia; sekä
- c) tarvittaessa ympäristökysymyksiä koskevia muita merkittäviä kansainvälisiä asiakirjoja.

6. Kukin sopimuspuoli rohkaisee toimijoita, joiden toimilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia, tiedottamaan yleisölle säännöllisesti toimiansa ja tuotteidensa ympäristövaikutuksista, tarvittaessa vapaaehtoisien ympäristömerkinnän tai

ympäristöasioiden auditointijärjestelmien avulla tai muilla tavoin.

7. Kukin sopimuspuoli:

- a) julkaisee tiedot ja näitä tietoja koskevat analyysit, joita se pitää merkittävien ympäristöpoliittisten ehdotusten laatimisen kannalta oleellisina ja tärkeinä;
- b) julkaisee tai antaa muuten käyttöön saatavilla olevaa selittävää aineistoa käsittelemistään tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvista asioista; ja
- c) tarjoaa asianmukaisessa muodossa tietoja julkisten tehtävien suorittamisesta tai kaikilla hallinnon tasoilla tarjottuista ympäristöön liittyvistä julkisista palveluista.

8. Kukin sopimuspuoli kehittää järjestelmiä sen varmistamiseksi, että kuluttajille annetaan riittävät tuotetiedot, joiden avulla he voivat tehdä ympäristöön liittyviä valintoja kaikista asiaan vaikuttavista seikoista tietoisina.

9. Kukin sopimuspuoli ryhtyy toimenpiteisiin, ottaen soveltuvin osin huomioon kansainväliset prosessit, luodakseen asteittain yhtenäisen, koko maan käsittävän pilaantumista koskevien kartoitusten tai rekistereiden järjestelmän, joka perustuu jäseneltyyn, sähköiseen ja yleisesti saatavilla olevaan tietokantaan, jonka tiedot on kerätty yhdenmukaisesti. Järjestelmään voidaan kirjata tiettyjen aineiden ja tuotteiden päästöt, leviäminen ja siirtyminen tietyistä toiminnoista ympäristöön, veden, energian ja luonnonvarojen käyttö mukaan lukien, laitoksissa ja niiden ulkopuolella tapahtuva käsittely sekä kaatopaikat.

10. Tämän artiklan määräykset eivät rajoita sopimuspuolten oikeutta kieltäytyä 4 artiklan 3 ja 4 kappaleen mukaisesti ilmaisemasta tiettyjä ympäristöä koskevia tietoja.

6 artikla

Yleisön osallistuminen erityisiä toimia koskevaan päätöksentekoon

1. Kukin sopimuspuoli:

- a) soveltaa tämän artiklan määräyksiä I liitteessä luetelluille ehdotetuille toiminnoille myönnettäviä lupia koskeviin päätöksiin;
- b) soveltaa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti tämän artiklan määräyksiä myös sellaisia toimintoja koskeviin päätöksiin, joita ei ole lueteltu I liitteessä ja joilla voi olla merkittäviä ympäristövaikutuksia. Tätä varten sopimuspuolet päättävät, kuuluuko ehdotettu toimi näiden määräysten soveltamisalaan; ja
- c) voi päättää kansallisen lainsäädännön mukaisesti tapauskohtaisesti olla soveltamatta tämän artiklan määräyksiä ehdotettuihin maanpuolustustarkoituksia palveleviin toimiin, jos sopimuspuoli katsoo niiden soveltamisen vaikuttavan kielteisesti näihin tarkoituksiin.

2. Yleisölle, jota asia koskee, tiedotetaan ympäristöön liittyvän päätöksentekomenettelyn alkuvaiheessa joko julkisen ilmoituksen välityksellä tai tarvittaessa henkilökohtaisesti sekä riittävästi, hyvissä ajoin ja tehokkaasti muun muassa:

- a) päätöksen kohteena olevasta ehdotetusta toimesta ja sen tarkoituksesta;
- b) mahdollisten päätösten luonteesta tai päätösluonnoksesta;
- c) päätöksenteosta vastaavasta viranomaisesta;
- d) suunnitellusta menettelystä, mukaan lukien seuraavat tiedot, jos ne ovat saatavilla:
 - i) menettelyn aloittamisajankohta,
 - ii) yleisön osallistumismahdollisuudet,
 - iii) mahdollisen julkisen kuulemisen ajankohta ja paikka,
 - iv) maininta viranomaisesta, jolta asiaan liittyviä tietoja voidaan pyytää ja jonka haltuun nämä tiedot on annettu yleisön nähtäväksi,
 - v) maininta toimivaltaisesta viranomaisesta tai muusta virallisesta elimestä, jolle huomautukset tai kysymykset voidaan esittää, sekä määräaika näiden huomautusten ja kysymysten esittämiselle, ja
 - vi) maininta saatavilla olevasta ehdotettuun toimeen liittyvästä ympäristöä koskevasta tiedosta; sekä
- e) siitä, että toimeen sovelletaan kansallista tai valtiosta toiseen ulottuvia ympäristövaikutuksia koskevaa arviointimenettelyä.

3. Yleisön osallistumismenettelyn eri vaiheissa on oltava kohtuulliset määräajat, jotka antavat riittävästi aikaa 2 kappaleen mukaiseen yleisölle tiedottamiseen ja yleisölle mahdollisuuden valmistautua ja osallistua tehokkaasti ympäristöä koskevaan päätöksentekoon.

4. Kukin sopimuspuoli huolehtii siitä, että yleisö voi osallistua jo alkuvaiheessa, kun kaikki vaihtoehdot ovat avoimia ja kun yleisö voi osallistua menettelyyn tehokkaasti.

5. Kunkin sopimuspuolen olisi tarvittaessa rohkaistava mahdollisia lupahakemuksen tekijöitä ilmoittamaan, mitä yleisöä asia koskee, jotta tämä voi osallistua keskusteluihin, sekä toimittamaan hakemuksensa tavoitteita koskevat tiedot ennen luvan hakemista.

6. Kukin sopimuspuoli edellyttää, että toimivaltaiset viranomaiset antavat pyynnöstä, jos kansallisessa lainsäädännössä niin edellytetään, yleisölle, jota asia koskee, mahdollisuuden tutkia kaikki tässä artiklassa tarkoitetut päätöksentekoon liittyvät tiedot, jotka ovat saatavilla yleisön osallistumismenettelyn ajankohtana, maksutta ja heti kun tiedot ovat saatavilla, sanotun kuitenkin rajoittamatta sopimuspuolten

oikeutta kieltäytyä ilmaisemasta tiettyjä tietoja 4 artiklan 3 ja 4 kappaleen mukaisesti. Tämän rajoittamatta 4 artiklan määräysten soveltamista, kyseisiin tietoihin on sisällyttävä ainakin:

- a) kuvaus ehdotetun toimen toteuttamispaikasta sekä ehdotetun toiminnon fyysisistä ja teknisistä ominaisuuksista arvioitua jäämät ja päästöt mukaan lukien;
- b) kuvaus ehdotetun toimen merkittävistä ympäristövaikutuksista;
- c) kuvaus toimista, jotka on suunniteltu vaikutusten torjumiseksi ja/tai vähentämiseksi, päästöt mukaan lukien;
- d) muu kuin tekninen yhteenveto edellä mainituista;
- e) yleiskatsaus hakijan esittämistä päävaihtoehtoista; ja
- f) kansallisen lainsäädännön mukaisesti tärkeimmät viranomaisille tarkoitetut kertomukset ja ohjeet, kun yleisölle, jota asia koskee, tiedotetaan asiasta tämän artiklan 2 kappaleen mukaisesti.

7. Yleisön osallistumista koskevat menettelyt antavat yleisölle mahdollisuuden esittää kirjallisesti tai tarvittaessa julkisessa kuulemistilaisuudessa tai vastauksena hakijalle toimitettuun pyyntöön kaikki huomautukset, tiedot, analyysit tai mielipiteet, joita yleisö pitää ehdotetun toimen kannalta oleellisina.

8. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että yleisön esittämät näkemykset otetaan päätöksessä asianmukaisesti huomioon.

9. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että päätöksestä tiedotetaan yleisölle viipymättä soveltuvien menettelyjen mukaisesti sen jälkeen, kun viranomainen on tehnyt päätöksen. Kukin sopimuspuoli antaa yleisön käyttöön päätöksen tekstin sekä sen perustelut.

10. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että tämän artiklan 2—9 kappaleen määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin sen ollessa asianmukaista, kun viranomainen ottaa 1 kappaleessa tarkoitetun toiminnon lupaehdot uudelleen käsiteltäviksi tai saattaa ne ajan tasalle.

11. Kukin sopimuspuoli soveltaa tämän artiklan määräyksiä päätöksiin, jotka koskevat muuntogeenisten organismien tarkoituksellista levittämistä ympäristöön, kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti siinä määrin kuin se on mahdollista ja tarpeen.

7 artikla

Yleisön osallistuminen ympäristöön liittyvien suunnitelmien, ohjelmien ja toimintaohjelmien valmisteluun

Kukin sopimuspuoli toteuttaa asiaankuuluvat käytännön toimenpiteet ja/tai muut toimenpiteet, jotta yleisöllä olisi mahdollisuus osallistua ympäristöön liittyvien suunnitelmien ja ohjelmien valmisteluun avoimen ja oikeudenmukaisen toimintakehyksen puitteissa, kun yleisölle on toimitettu tarvittavat tiedot. Toimintakehyksessä sovelletaan 6 artiklan

3, 4 ja 8 kappaletta. Toimivaltainen viranomainen kartoittaa yleisön, joka voi osallistua, ottaen huomioon tämän yleis-sopimuksen tavoitteet. Kukin sopimuspuoli pyrkii tarpeen mukaan tarjoamaan yleisölle mahdollisuuksia osallistua ympäristöön liittyvien toimintaohjelmien valmisteluun.

8 artikla

Yleisön osallistuminen viranomaismääräysten ja/tai yleisesti sovellettavien oikeudellisesti sitovien asiakirjojen laadintaan

Kukin sopimuspuoli pyrkii edistämään sitä, että yleisö voi osallistua tehokkaasti, sopivassa vaiheessa ja vaihtoehtojen ollessa vielä avoimia sellaisten, viranomaisten vastuulla olevien viranomaismääräysten ja muiden yleisesti sovellettavien oikeudellisesti sitovien sääntöjen laatimiseen, joilla voi olla merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Tätä varten tulisi ryhtyä seuraaviin toimenpiteisiin:

- a) yleisön tehokkaan osallistumisen mahdollistavien riittävien määräaikojen asettaminen;
- b) säännösluonnosten julkaiseminen tai asettaminen muutoin julkisesti saataville; ja
- c) mahdollisuuden antaminen yleisölle esittää huomautuksensa suoraan tai edustuksellisten neuvoa-antavien elinten välityksellä.

Yleisön osallistumisen tulokset otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan.

9 artikla

Muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus

1. Kukin sopimuspuoli varmistaa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, että henkilö, joka katsoo, että hänen 4 artiklan nojalla esittämänsä tietopyyntö on jätetty huomiotta tai perusteettomasti hylätty osittain tai kokonaan, siihen on vastattu puutteellisesti tai sitä ei muuten ole käsitelty edellä mainitun artiklan määräysten mukaisesti, voi saattaa asian tuomioistuimessa tai muussa laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa elimessä uudelleen tutkittavaksi.

Jos sopimuspuoli tarjoaa mahdollisuuden saattaa asia tuomioistuimessa uudelleen tutkittavaksi, se varmistaa, että henkilöllä on myös mahdollisuus saattaa asia laissa säädetyllä nopealla maksuttomalla tai edullisella menettelyllä muun viranomaisen tai muu riippumattoman ja puolueettoman elimen uudelleen käsiteltäväksi.

Tämän 1 kappaleen nojalla tehty lopulliset päätökset sitovat tietoja hallussaan pitävää viranomaista. Perustelut esitetään kirjallisesti ainakin silloin, kun tietojen antamisesta kieltäydytään tämän kappaleen nojalla.

2. Kukin sopimuspuoli varmistaa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, että niillä, jotka kuuluvat yleisöön, jota asia koskee, ja

- a) joiden etua asia riittävästi koskee; tai vaihtoehtoisesti
- b) jotka väittävät oikeuksiensa heikentyvän, jos sopimuspuolen hallintolainkäyttöä koskevassa säännöstössä niin edellytetään, on mahdollisuus saattaa tuomioistuimessa ja/tai muussa laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa elimessä minkä tahansa 6 artiklan määräysten soveltamisalaan kuuluvan päätöksen, toimen tai laiminlyönnin asiasisällön tai niihin liittyvien menettelyjen laillisuus sekä vastaavasti muiden tämän yleis-sopimuksen asiaankuuluvien määräysten soveltamisalaan kuuluvan päätöksen, toimen tai laiminlyönnin asiasisällön tai niihin liittyvien menettelyjen laillisuus uudelleen tutkittavaksi kansallisen lainsäädännön määräysten mukaisesti ja rajoittamatta tämän artiklan 3 kappaleen soveltamista.

Riittävä etu ja oikeuksien heikentyminen määritellään kansallisen lainsäädännön vaatimusten sekä sen tavoitteen mukaisesti, että yleisölle, jota asia koskee, annetaan laaja muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus tämän yleissopimuksen soveltamisalalla. Tätä varten jokaisen 2 artiklan 5 kappaleessa tarkoitettujen vaatimukset täyttävän valtiosta riippumattoman järjestön etua pidetään tämän kappaleen a kohdassa tarkoitettulla tavalla riittävänä. Näillä järjestöillä katsotaan myös olevan oikeuksia, joita on mahdollista loukata tämän kappaleen b kohdassa tarkoitettulla tavalla.

Tämän 2 kappaleen määräykset eivät estä sitä mahdollisuutta, että hallintoviranomainen alustavasti tutkii asian uudelleen, eivätkä ne vaikuta vaatimukseen hallinnollisten uudelleentarkastelumenettelyjen loppuunsaattamisesta ennen kuin asia saatetaan tuomioistuimessa tutkittavaksi, silloin kun kansallisessa lainsäädännössä on tällainen vaatimus.

3. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että yleisöön kuuluvilla, jotka täyttävät mahdolliset kansallisessa lainsäädännössä asetetut vaatimukset, on tämän artiklan 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettujen uudelleentarkastelumenettelyjen lisäksi ja niiden soveltamista rajoittamatta mahdollisuus turvautua hallinnollisiin tai tuomioistuinmenettelyihin yksityishenkilöiden ja viranomaisten sellaisten toimien tai laiminlyöntien tutkimiseksi uudelleen, jotka ovat sopimuspuolen kansallisen ympäristölainsäädännön säännösten kanssa ristiriidassa.

4. Tämän artiklan 1 kappaleen lisäksi ja sen soveltamista rajoittamatta tämän artiklan 1, 2 ja 3 kappaleessa tarkoitettujen menettelyiden tulee olla riittäviä ja tehokkaita oikeus-suojakeinoja, joihin sisältyy tarvittaessa väliaikaiset turvaamistoimenpiteet, ja niiden tulee olla oikeudenmukaisia, tasapuolisia ja nopeita eivätkä ne saa olla niin kalliita, että se olisi esteenä menettelyyn osallistumiselle. Tämän artiklan nojalla tehty päätökset annetaan kirjallisesti tai kirjalliseen muotoon tallennettuina. Tuomioistuinten ja mahdollisuuksien mukaan myös muiden elinten päätökset asetetaan julkisesti saataville.

5. Tämän artiklan määräysten tehostamiseksi kukin sopimuspuoli varmistaa, että yleisölle annetaan tietoa mahdollisuudesta käyttää hallinnollisia ja tuomioistuimessa tapahtuvia uudelleentarkastelumenettelyjä, sekä harkitsee asianmukaisten oikeusapujärjestelmien perustamista poistaakseen muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuden käyttöön liittyvät taloudelliset esteet ja muut esteet tai vähentääkseen niitä.

10 artikla

Sopimuspuolten kokoukset

1. Sopimuspuolet kokoontuvat ensimmäisen kerran viimeistään vuoden kuluttua tämän yleissopimuksen voimaantulopäivästä. Tämän jälkeen sopimuspuolet kokoontuvat säännöllisesti vähintään joka toinen vuosi, elleivät sopimuspuolet toisin päättä tai jokin sopimuspuoli sitä kirjallisesti pyydä, edellyttäen, että vähintään kolmannes sopimuspuolista on ilmoittanut tukevansa pyyntöä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun Euroopan talouskomission pääsihteeri on toimittanut pyynnön kaikille sopimuspuolille.

2. Sopimuspuolet tarkastelevat kokouksissaan jatkuvasti tämän yleissopimuksen täytäntöönpanoa sopimuspuolista säännöllisin väliajoin laatimien kertomusten perusteella, ja tätä tarkoitusta varten ne:

- a) tarkastelevat toimintaohjelmia ja oikeudellisia ja menettelmällisiä lähestymistapoja, joita sovelletaan tiedonsaantiin, yleisön osallistumiseen päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuteen ympäristöasioissa, näiden toimien kehittämiseksi edelleen;
- b) vaihtavat sellaisten kahden- ja monenvälisten sopimusten tai muiden järjestelyjen tekemisestä tai täytäntöönpanosta saatuja kokemuksia, joilla on merkitystä tämän yleissopimuksen tavoitteiden kannalta ja joissa yksi tai useampi sopimuspuoli on sopimuspuolena;
- c) käyttävät tarvittaessa Euroopan talouskomission asianomaisten elinten ja muiden toimivaltaisten kansainvälisten elinten ja erityiskomiteoiden palveluja kaikissa kysymyksissä, jotka ovat olennaisia tämän yleissopimuksen tavoitteiden saavuttamiselle;
- d) perustavat tarpeellisina pitämänsä apuelimet;
- e) valmistelevat tarvittaessa pöytäkirjoja tähän yleissopimukseen;
- f) ottavat huomioon ja hyväksyvät tähän yleissopimukseen ehdotetut muutokset 14 artiklan määräysten mukaisesti;
- g) harkitsevat ja toteuttavat sellaisia lisätoimia, joita tämän yleissopimuksen tavoitteiden saavuttaminen mahdollisesti edellyttää;
- h) käsittelevät ensimmäisessä kokouksessaan omien kokoustensa ja apuelinten kokousten työjärjestyksen ja hyväksyvät sen yksimielisesti;
- i) arvioivat ensimmäisessä kokouksessaan 5 artiklan 9 kappaleen määräysten täytäntöönpanosta saatuja kokemuksia ja harkitsevat kansainvälisen toiminnan ja kehityksen huomioon ottaen toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen kyseisessä kappaleessa tarkoitetun järjestelmän kehittämiseksi, mukaan lukien sellaisen epäpuhtauksien

päästöihin ja siirtoihin liittyviä rekistereitä ja kartoituksia koskevan asiakirjan laatiminen, joka voitaisiin liittää tähän yleissopimukseen.

3. Sopimuspuolten kokouksessa voidaan tarvittaessa harkita rahoitusjärjestelyjen käyttöönottoa yksimielisellä päätöksellä.

4. Yhdistyneet Kansakunnat, sen erityisjärjestöt ja Kansainvälinen atomienergiajärjestö sekä kaikki valtiot tai alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt, joilla on 17 artiklan nojalla valtuudet allekirjoittaa tämä yleissopimus mutta jotka eivät ole tämän yleissopimuksen sopimuspuolia, ja hallitustenväliset järjestöt, joilla on toimivaltaa tämän sopimuksen soveltamisalalla, voivat osallistua tarkkailijoina sopimuspuolten kokouksiin.

5. Valtiosta riippumattomat järjestöt, joilla on toimivaltaa tämän yleissopimuksen soveltamisalalla ja jotka ovat ilmoittaneet Euroopan talouskomission pääsihteerille haluavansa lähettää edustajansa sopimuspuolten kokoukseen, on oikeus osallistua siihen tarkkailijoina, jollei vähintään kolmannes kokouksessa läsnä olevista sopimuspuolista vastusta niiden osallistumista.

6. Tämän artiklan 4 ja 5 kappaleen soveltamistarkoituksessa tämän artiklan 2 kappaleen h kohdassa tarkoitettussa työjärjestyksessä määrätään osallistumista ja muita asiaan kuuluvia kysymyksiä koskevista käytännön järjestelyistä.

11 artikla

Äänioikeus

1. Kullakin tämän yleissopimuksen sopimuspuolella on yksi ääni, lukuun ottamatta tämän artiklan 2 kappaleen määräyksiä.

2. Alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt käyttävät äänioikeuttaan toimivaltaansa kuuluvissa asioissa siten, että niillä on yhtä monta ääntä kuin niillä on tämän yleissopimuksen sopimuspuolina olevia jäsenvaltioita. Mainitut järjestöt eivät käytä äänioikeuttaan niiden jäsenvaltioiden käyttäessä omaansa ja päinvastoin.

12 artikla

Sihteeristö

Euroopan talouskomission pääsihteeri huolehtii seuraavista sihteeristön tehtävistä:

- a) sopimuspuolten kokousten koollekutsuminen ja valmistelu;
- b) tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti vastaanotettujen kertomusten ja muiden tietojen toimittaminen sopimuspuolille; ja
- c) muut tehtävät, joista sopimuspuolet voivat päättää.

13 artikla

Liitteet

Tämän yleissopimuksen liitteet ovat sen erottamaton osa.

14 artikla

Yleissopimuksen muutokset

1. Jokainen sopimuspuoli voi esittää muutoksia tähän yleissopimukseen.

2. Tähän yleissopimukseen ehdotettu muutos toimitetaan kirjallisena Euroopan talouskomission pääsihteerille, joka antaa sen tiedoksi kaikille sopimuspuolille vähintään yhdeksänkymmentä päivää ennen sopimuspuolten kokousta, jossa se esitetään hyväksyttäväksi.

3. Sopimuspuolet pyrkivät kaikin tavoin sopimaan tämän yleissopimuksen muutoksesta yksimielisesti. Jos kaikki keinot yksimielisyyden saavuttamiseksi on käytetty eikä sopimukseen ole päästy, muutosesitys hyväksytään viime kädessä kokouksessa läsnä olevien ja äänestävien sopimuspuolten kolmen neljäsosan äänen enemmistöllä.

4. Yleissopimuksen tallettaja toimittaa sopimuspuolille tämän artiklan 3 kappaleen mukaisesti hyväksytyt tämän yleissopimuksen muutokset ratifiointia tai hyväksymistä varten. Muut tämän yleissopimuksen muutokset kuin liitettä koskevat muutokset tulevat voimaan muutokset ratifioineiden tai hyväksyneiden sopimuspuolten osalta yhdeksäntenäköymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona tallettaja on vastaanottanut niiden ratifiointia tai hyväksymistä koskevan ilmoituksen vähintään kolmelta neljäsosalta kyseisistä sopimuspuolista. Tämän jälkeen muutokset tulevat voimaan muiden sopimuspuolten osalta yhdeksäntenäköymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona asianomainen sopimuspuoli tallettaa muutoksia koskevan ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa tallettajan huostaan.

5. Sopimuspuoli, joka ei voi hyväksyä tämän yleissopimuksen liitteen muutosta, ilmoittaa tästä kirjallisesti tallettajalle kahdentoista kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona muutoksen hyväksyminen on annettu tiedoksi. Tallettaja ilmoittaa viipymättä kaikille sopimuspuolille jokaisesta vastaanotetusta ilmoituksesta. Sopimuspuoli voi milloin tahansa korvata aikaisemman ilmoituksensa hyväksynnällä, ja kyseisen liitteen muutos tulee asianomaisen sopimuspuolen osalta voimaan, kun se on tallettanut hyväksymiskirjansa tallettajan huostaan.

6. Liitteen muutos tulee voimaan kahdentoista kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona tallettaja on antanut muutoksen tiedoksi tämän artiklan 4 kappaleen mukaisesti, niiden sopimuspuolten osalta, jotka eivät ole tehneet tämän artiklan 5 kappaleen määräysten mukaista ilmoitusta, edellyttäen, että enintään kolmasosa sopimuspuolista on tehnyt tällaisen ilmoituksen.

7. Tässä artiklassa 'läsnä olevat ja äänestävät sopimuspuolet' tarkoittavat sopimuspuolia, jotka ovat läsnä ja äänestävät puolesta tai vastaan.

15 artikla

Yleissopimuksen määräysten noudattamisen arviointi

Sopimuspuolten kokous päättää yksimielisesti tämän yleissopimuksen määräysten noudattamisen arvioimiseksi sellaisen vaihtoehtoisten kuulemiseen perustuvien järjestelyjen käyttöönottamisesta, joissa ei ole vastapuolia ja joihin ei liity oikeudenkäyntiä. Näillä järjestelyillä mahdollistetaan yleisön asianmukainen osallistuminen, ja niihin voi sisältyä mahdollisuus ottaa huomioon yleisöön kuuluvien esittämät näkemykset tähän yleissopimukseen liittyvistä asioista.

16 artikla

Riitojen ratkaiseminen

1. Jos kahden tai useamman sopimuspuolen välillä syntyy riita tämän yleissopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta, asianomaiset sopimuspuolet pyrkivät ratkaisemaan riidan neuvottelemalla tai muulla valitsemallaan riitojenratkaisukeinolla.

2. Sopimuspuoli voi tämän yleissopimuksen allekirjoittaessaan, ratifioidessaan tai hyväksyessään tai siihen liittyessään tai milloin tahansa tämän jälkeen, ilmoittaa kirjallisesti tallettajalle, että sellaisen riidan osalta, jota ei ole ratkaistu tämän artiklan 1 kappaleen mukaisesti, se hyväksyy toisen tai molemmat seuraavista riitojenratkaisukeinoista pakollisena suhteessa sopimuspuoleen, joka hyväksyy saman velvollisuuden:

- a) riidan saattaminen Kansainvälisen tuomioistuimen ratkaistavaksi;
- b) II liitteessä esitetyn menettelyn mukainen välimiesmenettely.

3. Jos riidan osapuolet ovat hyväksyneet molemmat tämän artiklan 2 kappaleessa tarkoitetut riitojenratkaisukeinot, riita voidaan saattaa ainoastaan Kansainvälisen tuomioistuimen ratkaistavaksi, jolleivät sopimuspuolet toisin sovi.

17 artikla

Allekirjoittaminen

Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten Århusissa (Tanskassa) 25 päivänä kesäkuuta 1998 ja sen jälkeen Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa New Yorkissa 21 päivään joulukuuta 1998 Euroopan talouskomission jäsenvaltioille, sellaisille valtioille, joilla on Yhdistyneiden Kansakuntien talous- ja sosiaali-neuvoston 28 päivänä maaliskuuta 1947 hyväksymän päätöslauselman 36 (IV) 8 ja 11 kappaleen mukaisesti neuvoo-antava asema Euroopan talouskomissiossa, sekä alueellisille taloudellisen yhdentymisen järjestöille, jotka koostuvat täysivaltaisista Euroopan talouskomission jäsenvaltioista ja joille niiden jäsenvaltiot ovat siirtäneet toimivaltaa tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, mukaan lukien toimivalta tehdä näitä asioita koskevia sopimuksia.

18 artikla

Tallettaja

Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri toimii tämän yleissopimuksen tallettajana.

19 artikla

Ratifiointi, hyväksyminen ja liittyminen

1. Yleissopimuksen allekirjoittavien valtioiden ja alueellisten taloudellisen yhdentymisen järjestöjen on ratifioitava tai hyväksyttävä tämä yleissopimus.
2. Tämä yleissopimus on avoinna liittymistä varten 17 artiklassa tarkoitetuille valtioille ja alueellisille taloudellisen yhdentymisen järjestöille 22 päivästä joulukuuta 1998 lähtien.
3. Muut kuin tämän artiklan 2 kappaleessa tarkoitetut valtiot, jotka ovat Yhdistyneiden Kansakuntien jäseniä, voivat liittyä tähän yleissopimukseen sopimuspuolten kokouksen hyväksynnän jälkeen.
4. Kaikki tämän yleissopimuksen mukaiset velvoitteet sitovat 17 artiklassa tarkoitettua järjestöä, josta tulee yleissopimuksen sopimuspuoli minkään sen jäsenvaltioista olematta sopimuspuolena. Jos yksi tai useampi tällaisen järjestön jäsenvaltio on tämän yleissopimuksen sopimuspuolena, järjestö ja sen jäsenvaltiot päättävät vastuustaan tästä yleissopimuksesta johtuvien velvoitteidensa osalta. Tällaisissa tapauksissa järjestö ja sen jäsenvaltiot eivät voi käyttää tämän yleissopimuksen mukaisia oikeuksia samanaikaisesti.
5. Tämän yleissopimuksen 17 artiklassa tarkoitetut alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestöt ilmoittavat ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjoissaan tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia asioita koskevan toimivaltansa laajuuden. Nämä järjestöt ilmoittavat tallettajalle myös toimivaltansa laajuuden merkittävistä muutoksista.

20 artikla

Voimaantulo

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona kuudestoista ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirja on talletettu.
2. Alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön tallettamaa asiakirjaa ei lasketa tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettuun lukumäärään kyseisen järjestön jäsenvaltioiden tallettamien asiakirjojen lisäksi.
3. Jokaisen sellaisen 17 artiklassa tarkoitetun valtion tai järjestön osalta, joka ratifioi tai hyväksyy tämän yleissopimuksen taikka liittyy siihen kuudennentoista ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjan tallettamisen jälkeen, yleissopimus tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona asianomainen valtio tai järjestö on tallettanut ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa.

21 artikla

Irtisanominen

Sopimuspuoli voi milloin tahansa kolmen vuoden kuluttua päivästä, jona tämä yleissopimus on tullut sen osalta voimaan, irtisanoa yleissopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti tallettajalle. Irtisanominen tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona tallettaja on vastaanottanut kyseisen ilmoituksen.

22 artikla

Todistusvoimaiset tekstit

Tämän yleissopimuksen alkuperäiskappale, jonka englannin-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset, talletetaan Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allekirjoittaneet ovat, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

TEHTY Århusissa (Tanskassa) 25 päivänä kesäkuuta 1998.

I LIITE

LUETTELO 6 ARTIKLAN 1 KAPPALEEN a KOHDASSA TARKOITETUISTA TOIMINNOISTA

1. Energia-ala:

- kaasun- ja öljynjalostamot,
- kaasutus- ja nesteytyslaitokset,
- lämpövoimalaitokset ja muut polttolaitokset, joiden lämmöntuotto on vähintään 50 MW,
- koksamot,
- ydinvoimalaitokset ja muut ydinreaktorit mukaan lukien tällaisten voimalaitosten tai reaktoreiden purkaminen tai käytöstä poistaminen ⁽¹⁾ (lukuun ottamatta halkeamis- ja hyötämiskelpoisten aineiden tuotantoon ja konversioon tarkoitettuja tutkimuslaitoksia, joiden suurin jatkuva lämpöteho ei ylitä yhtä kilowattia),
- säteilytetyn ydinpolttoaineen jälleenkäsittelylaitokset,
- laitokset, jotka on suunniteltu:
 - ydinpolttoaineen tuotantoon tai rikastukseen,
 - säteilytetyn ydinpolttoaineen tai erittäin radioaktiivisen jätteen käsittelyyn,
 - säteilytetyn ydinpolttoaineen loppusijoittamiseen,
 - yksinomaan radioaktiivisen jätteen loppusijoittamiseen,
 - yksinomaan säteilytetyn ydinpolttoaineen tai radioaktiivisen jätteen varastointiin (suunniteltu yli 10 vuodeksi) muualle kuin tuotantopaikalleen.

2. Metallien tuotanto ja jalostus:

- metallimalmin (sulfidimalmi mukaan lukien) pasutus- tai sintrauslaitokset,
- raakaraudan tai teräksen tuotantolaitokset (primaari- tai sekundaarisulatus) jatkuva valu mukaan lukien, kapasiteetin ylittäessä 2,5 tonnia tunnissa,
- laitokset, joissa rautametalleja jalostetaan:
 - i) kuumavalssauksella kapasiteetin ylittäessä 20 tonnia raakaterästä tunnissa,
 - ii) takomalla vasaroiden iskuenergian ylittäessä 50 kilojoulea vasaraa kohden ja käytetyn lämpötehon ylittäessä 20 megawattia,
 - iii) suojakäsittelemällä sulalla metallilla käsittelymäärän ylittäessä 2 tonnia raakaterästä tunnissa,

⁽¹⁾ Ydinvoimalaitokset ja muut ydinreaktorit lakkaavat olemasta tällaisia laitoksia, kun ydinpolttoaine ja muut radioaktiivisesti saastuneet elementit on poistettu laitosalueelta pysyvästi.

- rautametallivalimot, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 20 tonnia päivässä,
- laitokset:
 - i) joissa tuotetaan muita kuin rautapitoisia raakametalleja malmeista, rikasteista tai sekundaarisista raaka-aineista metallurgisilla, kemiallisilla tai elektrolyyttisillä prosesseilla,
 - ii) joissa sulatetaan, seostaminen mukaan lukien, muita kuin rautapitoisia metalleja, jälleenkäsitteltävät tuotteet mukaan lukien (puhdistuksesta, sulattovalusta ym.) sulatuskapasiteetin ylittäessä 4 tonnia päivässä lyijyn ja kadmiumin osalta tai 20 tonnia päivässä kaikkien muiden metallien osalta,
- metallien ja muovien pintakäsittelylaitokset, joissa käytetään elektrolyyttistä tai kemiallista prosessia, kun käsittelyalaiden tilavuus ylittää 30 m³.

3. Mineraaliteollisuus:

- sementtiklinkkeriä kiertouuneissa tuottavat laitokset, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 500 tonnia päivässä; kalkkia kiertouuneissa tuottavat laitokset, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 50 tonnia päivässä, tai kalkkia muissa uuneissa tuottavat laitokset, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 50 tonnia päivässä,
- asbestia ja asbestipohjaisia tuotteita valmistavat laitokset,
- lasia valmistavat laitokset, mukaan lukien lasikuitua valmistavat laitokset, joiden sulatuskapasiteetti ylittää 20 tonnia päivässä,
- mineraaleja sulattavat laitokset, mukaan lukien mineraalikuituja tuottavat laitokset, joiden sulatuskapasiteetti ylittää 20 tonnia päivässä,
- polttamalla valmistettavia keraamisia tuotteita, erityisesti kattotiiliä, tiiliä, tulenkestäviä tiiliä, laattoja, kivitavaraa tai posliinia valmistavat laitokset, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 75 tonnia päivässä ja/tai uunitilavuus ylittää 4 m³ ja lastauskapasiteetti ylittää 300 kg/m³ uunia kohden.

4. Kemianteollisuus: tämän kappaleen toimialojen osalta tuotannolla tarkoitetaan teollisessa mittakaavassa tapahtuvaa a—g kohdassa lueteltujen aineiden tai aineryhmien kemiallista käsittelyä:

- a) kemialliset laitokset, jotka tuottavat orgaanisen kemian peruskemikaaleja, kuten:
- i) yksinkertaisia hiilivetyjä (suoraketjuisia tai rengasrakenteisia, tyydyttyneitä tai tyydyttymättömiä, alifaattisia tai aromaattisia),
 - ii) happea sisältäviä hiilivetyjä, kuten alkoholeja, aldehydejä, ketoneja, karboksyylihappoja, estereitä, asetaatteja, eettereitä, peroksiedeja, epoksihartseja,
 - iii) rikkipitoisia hiilivetyjä,
 - iv) typpipitoisia hiilivetyjä, kuten amiineja, amideja, typpiyhdisteitä, nitroyhdisteitä tai nitraattiyhdisteitä, nitrilejä, syanaatteja, isosyanaatteja,
 - v) fosforia sisältäviä hiilivetyjä,
 - vi) halogenoituja hiilivetyjä,
 - vii) organometallisia yhdisteitä,
 - viii) perusmuoveja (polymeerejä, synteettisiä kuituja ja selluloosapohjaisia kuituja),
 - ix) synteettisiä kumeja,
 - x) väriaineita ja pigmenttejä,
 - xi) pinta-aktiivisia aineita,

- b) kemialliset laitokset, jotka tuottavat epäorgaanisen kemian peruskemikaaleja, kuten:
- i) kaasuja, kuten ammoniakkaa, klooria tai vetykloridia, fluoria tai vetyfluoridia, hiilen oksideja, rikkiyhdisteitä, typen oksideja, vetyä, rikkidioksidia, karbonyylikloridia,
 - ii) happoja, kuten kromihappoa, vetyfluoridihappoa, fosforihappoa, typpihappoa, vetykloridihappoa, rikkihappoa, oleumia, rikkihapokkeita,
 - iii) emäksiä, kuten ammoniumhydroksidia, kaliumhydroksidia, natriumhydroksidia,
 - iv) suoloja, kuten ammoniumkloridia, kaliumkloraattia, kaliumkarbonaattia, natriumkarbonaattia, perboraaattia, hopeanitraattia,
 - v) epämetalleja, metallioksideja tai muita epäorgaanisia yhdisteitä, kuten kalsiumkarbidia, piitä, piikarbidia,
- c) kemialliset laitokset, joissa valmistetaan fosfori-, typpi- tai kaliumpohjaisia lannoitteita (yksi- tai moniravinteisia)
- d) kemialliset laitokset, jotka tuottavat kasvinsuojeluaineiden perusaineita ja biosidejä,
- e) laitokset, jotka käyttävät kemiallista tai biologista prosessia farmaseuttisten tuotteiden perusaineiden valmistukseen,
- f) räjähteitä valmistavat kemialliset laitokset,
- g) kemialliset laitokset, joissa käytetään kemiallista tai biologista käsittelyä rehujen proteiinipitoisten lisäaineiden, käymistuotteiden ja muiden proteiinipitoisten aineiden valmistukseen.
5. Jätehuolto:
- vaarallisen jätteen polttoon, hyväksikäyttöön tai kemialliseen käsittelyyn tarkoitetut laitokset taikka vaarallisen jätteen kaatopaikat,
 - yhdyskuntajätteen polttolaitokset, joiden kapasiteetti ylittää 3 tonnia tunnissa,
 - muun kuin vaarallisen jätteen hävittämiseen tarkoitetut laitokset, joiden kapasiteetti ylittää 50 tonnia päivässä,
 - kaatopaikat, jotka ottavat jätettä vastaan yli 10 tonnia päivässä ja joiden kokonaiskapasiteetti ylittää 25 000 tonnia, lukuun ottamatta pysyvän jätteen kaatopaikkoja.
6. Jätevedenpuhdistamot, joiden kapasiteetti on yli 150 000 asukasvastinelukua.
7. Teollisuuslaitokset, joissa valmistetaan:
- a) massaa puusta tai vastaavista kuitumateriaaleista;
 - b) paperia ja kartonkia, kun tuotantokapasiteetti ylittää 20 tonnia päivässä.

8. a) Kaukoliikenteen rautateiden ja lentoasemien ⁽¹⁾ rakentaminen, kun pääkiitoradan pituus on vähintään 2 100 m.
- b) Moottoriteiden ja moottoriliikenneteiden ⁽²⁾ rakentaminen.
- c) Uusien vähintään nelikaistaisten teiden rakentaminen tai enintään kaksikaistaisten nykyisten teiden uudelleenlinjaus ja/tai leventäminen vähintään nelikaistaisiksi, kun tällaisen uuden, uudelleenlinjatun ja/tai levennetyn tieosuuden yhtenäinen pituus on vähintään 10 km.
9. a) Sisävesiväylät ja sisävesiliikenteen satamat suuremmille kuin 1 350 tonnin aluksille.
- b) Kauppasatamat, rantaan kiinnitetyt lastaus- ja purkulaiturit ja ulkosatamat (lukuun ottamatta lauttalaitureita), jotka voivat vastaanottaa yli 1 350 tonnin aluksia.
10. Pohjavedenottojärjestelmät tai tekopohjaveden muodostusjärjestelmät, jos vettä otetaan tai muodostetaan vähintään 10 miljoonaa kuutiometriä vuodessa.
11. a) Vesistöalueiden väliset vesivaroja siirtävät vesilaitokset, kun tämän siirron tarkoituksena on ehkäistä mahdollista vesipulaa ja kun siirretyn veden määrä ylittää 100 miljoonaa kuutiometriä vuodessa.
- b) Kaikissa muissa tapauksissa vesistöalueiden väliset vesivaroja siirtävät vesilaitokset, kun sen vesistön, josta vettä otetaan, usean vuoden ajalta laskettu keskivirtaama ylittää 2 000 miljoonaa kuutiometriä vuodessa ja kun siirretty vesimäärä on yli 5 prosenttia tästä virtaamasta.
- Kummassakaan tapauksessa juomakelpoisen vesijohtoveden siirtoja ei oteta huomioon.
12. Maaöljyn ja maakaasun kaupallinen tuotanto, kun maaöljyn tuotanto ylittää 500 tonnia päivässä ja kaasun tuotanto 500 000 kuutiometriä päivässä.
13. Padot ja muut laitokset, joilla padotaan tai varastoidaan vettä pysyvästi, kun padottu tai varastoitu uusi vesimäärä tai vesimäärän lisäys on yli 10 miljoonaa kuutiometriä.
14. Putkijohdot kaasun, öljyn tai kemikaalien kuljettamiseen halkaisijan ollessa yli 800 mm ja pituuden yli 40 km.
15. Siipikarjan tai sikojen tehokasvatustilat, joissa on yli:
- a) 40 000 paikkaa siipikarjalle;
- b) 2 000 paikkaa tuotantosioille (paino yli 30 kg); tai
- c) 750 paikkaa emakoille.
16. Kivilouhokset ja avokaivokset, joiden pinta-ala ylittää 25 hehtaaria, tai turvetuotanto, kun alueen pinta-ala ylittää 150 hehtaaria.
17. Maanpäällisten sähkövoimalinjojen rakentaminen, kun jännite on vähintään 220 kV ja pituus yli 15 km.
18. Maaöljyn, petrokemikaalien tai kemiallisten tuotteiden varastointilaitokset, joiden kapasiteetti on vähintään 200 000 tonnia.
19. Muu toiminta:

⁽¹⁾ 'Lentoasemalla' tarkoitetaan tässä yleissopimuksessa kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön perustamisesta vuonna 1944 tehdyn Chicagon yleissopimuksen lentoaseman määritelmän mukaista lentoasemaa (14 liite).

⁽²⁾ 'Moottoriliikennetiellä' tarkoitetaan tässä yleissopimuksessa 15 päivänä marraskuuta 1975 tehdyn kansainvälisiä päällekkäisyyksiä koskevan eurooppalaisen sopimuksen määritelmän mukaista tietä.

- kuitujen tai tekstiilien esikäsittely- (pesu, valkaisu, merserointi) tai värjäyslaitokset, joiden käsittelykapasiteetti ylittää 10 tonnia päivässä,
- nahanparkituslaitokset, joiden käsittelykapasiteetti ylittää 12 tonnia lopputuotteita päivässä,
 - a) teurastamot, jotka tuottavat ruhoja yli 50 tonnia päivässä,
 - b) sellaisten elintarvikkeiden käsittely ja jalostus, jotka valmistetaan:
 - i) eläinperäisistä raaka-aineista (paitsi maidosta), kun lopputuotteiden tuotantokapasiteetti on yli 75 tonnia päivässä,
 - ii) kasvipärisistä raaka-aineista, kun lopputuotteiden tuotantokapasiteetti on yli 300 tonnia päivässä (neljännesvuosittain laskettavan keskiarvon perusteella),
 - c) maidon käsittely ja jalostus, kun vastaanotettu maitomäärä on yli 200 tonnia päivässä (vuosittain laskettavan keskiarvon perusteella),
- ruhoja ja eläinperäistä jätettä hävittävät tai jälleenkäyttävät laitokset, joiden käsittelykapasiteetti ylittää 10 tonnia päivässä,
- aineiden, esineiden tai tuotteiden pintakäsittelylaitokset, erityisesti tasoitusta, painatusta, pinnoitusta, rasvanpoistoa, vedenkestokäsittelyä, liimausta, maalausta, puhdistusta tai kyllästystä suorittavat laitokset, joissa käytetään orgaanisia liuottimia, kun liuottimien kulutuskapasiteetti on yli 150 kg tunnissa tai yli 200 tonnia vuodessa,
- hiilen (kivihiilen) tai elektrografiitin tuotantolaitokset, joissa käytetään polttoa tai grafitointia.

20. Mikä tahansa toiminta, jota ei ole mainittu edellä 1—19 kappaleessa, kun ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä edellytetään yleisön osallistumista kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

21. Tämän yleissopimuksen 6 artiklan 1 kappaleen a kohdan määräystä ei sovelleta mihinkään edellä mainittuun hankkeeseen, joka toteutetaan yksinomaan tai pääasiassa uusien menetelmien tai tuotteiden tutkimusta, kehitystä ja testausta varten ja joka kestää enintään kaksi vuotta, ellei ole todennäköistä, että hankkeella on merkittäviä haitallisia vaikutuksia ympäristöön tai terveyteen.

22. Tämän yleissopimuksen 6 artiklan 1 kappaleen a kohtaa sovelletaan toiminnan muutoksiin tai laajennuksiin, kun tällainen muutos tai laajennus sellaisenaan täyttää tässä liitteessä määritetyt perusteet/kynnysarvot. Mihin tahansa muuhun toiminnan muutokseen tai laajennukseen sovelletaan 6 artiklan 1 kappaleen b kohtaa.

II LIITE

VÄLIMIESMENETTELY

1. Jos riita saatetaan tämän yleissopimuksen 16 artiklan 2 kappaleen mukaisesti välimiesmenettelyyn, riidan osapuoli tai osapuolet ilmoittavat sihteeristölle välimiesmenettelyn kohteena olevan asian ja mainitsevat erityisesti ne tämän yleissopimuksen artikkelit, joiden tulkinnasta tai soveltamisesta on kyse. Sihteeristö toimittaa vastaanottamansa tiedot kaikille tämän yleissopimuksen sopimuspuolille.
2. Välimiesoikeudessa on kolme jäsentä. Sekä kantajaosapuoli tai -osapuolet että riidan toinen osapuoli tai osapuolet nimittävät välimiehen, ja nämä kaksi nimitettyä välimiestä nimittävät yhteisestä sopimuksesta kolmannen välimiehen, joka toimii välimiesoikeuden puheenjohtajana. Puheenjohtaja ei saa olla riidan osapuolen kansalainen, hänen tavanomainen asuinpaikkansa ei saa sijaita riidan osapuolen alueella, hän ei saa olla riidan osapuolen palveluksessa, eikä hän ole saanut käsitellä riitaa missään muussa ominaisuudessa.
3. Jos välimiesoikeuden puheenjohtajaa ei ole nimitetty kahden kuukauden kuluessa toisen välimiehen nimittämisestä, Euroopan talouskomission pääsihteeri nimittää puheenjohtajan kumman tahansa riidan osapuolen pyynnöstä uuden kahden kuukauden määräajan kuluessa.
4. Jos yksi riidan osapuolista ei nimitä välimiestä kahden kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta, toinen osapuoli voi ilmoittaa tästä Euroopan talouskomission pääsihteerille, joka nimittää välimiesoikeuden puheenjohtajan kahden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta. Nimityksen jälkeen välimiesoikeuden puheenjohtaja pyytää sitä riidan osapuolta, joka ei ole nimittänyt välimiestä, nimittämään välimiehen kahden kuukauden kuluessa. Jos tämä osapuoli ei nimitä välimiestä kyseisen ajanjakson kuluessa, puheenjohtaja ilmoittaa tästä Euroopan talouskomission pääsihteerille, joka nimittää välimiehen uuden kahden kuukauden määräajan kuluessa.
5. Välimiesoikeus tekee päätöksensä kansainvälisen oikeuden ja tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti.
6. Tämän liitteen määräysten mukaisesti muodostetut välimiesoikeudet vahvistavat oman työjärjestyksensä.
7. Välimiesoikeus tekee päätöksensä sekä menettelyn että sisällön osalta jäsentensä ääntenenemmistöllä.
8. Välimiesoikeus voi ryhtyä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin tosiasioiden selvittämiseksi.
9. Riidan osapuolet helpottavat välimiesoikeuden työtä ja niiden on erityisesti, kaikin käytettävissään olevin keinoin:
 - a) toimitettava sille kaikki asiaan liittyvät asiakirjat, välineet ja tiedot;
 - b) annettava sille tarvittaessa mahdollisuus kutsua todistajia tai asiantuntijoita kuultavaksi.
10. Riidan osapuolten ja välimiesten on pidettävä salassa välimiesmenettelyn aikana saamansa luottamukselliset tiedot.
11. Välimiesoikeus voi riidan osapuolen pyynnöstä suositella väliaikaisia turvaamistoimenpiteitä.
12. Jos yksi riidan osapuolista ei saavu välimiesoikeuteen tai jos se ei kykene puolustamaan asiaansa, toinen osapuoli voi pyytää oikeutta jatkamaan menettelyä ja tekemään lopullisen päätöksensä. Osapuolen poissaolo tai kyvyttömyys puolustaa asiaansa ei estä asian käsittelyä.
13. Välimiesoikeus voi kuulla suoraan riidan aiheesta aiheutuvia vastavaatimuksia ja tehdä niistä päätöksen.

14. Jollei välimiestuomioistuin asian erityisolosuhteista johtuen toisin määrää, riidan osapuolet vastaavat yhtä suurin osuuksin välimiesoikeuden kustannuksista välimiesten palkkiot mukaan lukien. Välimiesoikeus pitää kirjaa kaikista kuluistaan ja antaa niistä osapuolille lopullisen laskelman.

15. Tämän yleissopimuksen sopimuspuoli, jonka oikeudelliseen etuun riidan aihe liittyy ja johon asiaa koskeva päätös saattaa vaikuttaa, voi esiintyä käsittelyssä väliintulijana välimiesoikeuden luvalla.

16. Välimiesoikeus antaa tuomionsa viimeistään viiden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona välimiesoikeus on muodostettu, ellei välimiesoikeus pidä aikarajan pidentämistä enintään viidellä kuukaudella välttämättömänä.

17. Välimiesoikeuden tuomioon liitetään tuomion perustelut. Tuomio on lopullinen ja sitoo kaikkia riidan osapuolia. Välimiesoikeus toimittaa tuomion riidan osapuolille ja sihteeristölle.

Sihteeristö toimittaa vastaanottamansa tiedot kaikille tämän yleissopimuksen sopimuspuolille.

18. Kumpi tahansa riidan osapuolista voi saattaa tuomion tulkinnasta tai toimeenpanosta osapuolten välille syntyvän mahdollisen riidan tuomion antaneen välimiesoikeuden käsiteltäväksi tai, jos asiaa ei voida saattaa tämän välimiesoikeuden käsiteltäväksi, muun tähän tarkoitukseen ensimmäisen välimiesoikeuden tavoin muodostetun välimiesoikeuden käsittelyyn.

NEUVOSTON PÄÄTÖS,**tehty 3 päivänä maaliskuuta 2005,****ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinottoa koskevan Euroopan Yhteisön ja Albanian Tasavallan sopimuksen allekirjoittamisesta**

(2005/371/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 63 artiklan 3 kohdan b alakohdan yhdessä sen 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan toisen virkkeen kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto valtuutti 28 päivänä marraskuuta 2002 tekemällään päätöksellä komission neuvottelemaan Euroopan yhteisön ja Albanian tasavallan sopimuksen ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinotosta.
- (2) Sopimusneuvottelut käytiin 15 ja 16 päivänä toukokuuta, 18 päivänä syyskuuta ja 5 päivänä marraskuuta 2003.
- (3) Brysselissä 18 päivänä joulukuuta 2004 parafoitu sopimus olisi allekirjoitettava sillä edellytyksellä, että päätös sopimuksen tekemisestä tehdään myöhemmin.
- (4) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen tekemiseen ja soveltamiseen.
- (5) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn sopimuksen pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti ja tämän vaikuttamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamiseen, Irlanti ei osallistu tämän päätöksen tekemiseen eikä sitä sovelleta siihen.

- (6) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen tekemiseen eikä se siten sido Tanskaa eikä sitä sovelleta siihen,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään yhteisön puolesta ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinottoa koskeva Euroopan yhteisön ja Albanian tasavallan sopimus, sillä edellytyksellä, että neuvosto tekee päätöksen sopimuksen tekemisestä.

Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja oikeutetaan nimeämään yksi tai useampi henkilö, jolla on valtuudet allekirjoittaa sopimus yhteisön puolesta, sillä edellytyksellä, että sopimus tehdään.

Tehty Brysselissä 3 päivänä maaliskuuta 2005.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
F. BILTGEN

EUROOPAN YHTEISÖN JA ALBANIAN TASAVALLAN
sopimus ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinotosta

KORKEAT SOPIMUSPUOLET,

EUROOPAN YHTEISÖ, jäljempänä 'yhteisö', ja

ALBANIAN TASAVALLA, jäljempänä 'Albania',

VAKAASTI PÄÄTTÄNEINÄ lujittaa yhteistyötään torjuakseen laitonta maahanmuuttoa entistä tehokkaammin,

HALUAVAT ottaa käyttöön tämän sopimuksen mukaisesti vastavuoroisuutta noudattaen nopeat ja toimivat menettelyt sellaisten henkilöiden tunnistamiseksi ja palauttamiseksi turvallisesti ja säännönmukaisesti, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä Albaniassa tai Euroopan unionin jäsenvaltiossa, ja helpottaa tällaisten henkilöiden kauttakulkua yhteistyön hengessä,

KOROSTAVAT, että tämä sopimus ei rajoita sellaisten yhteisöön, Euroopan unionin jäsenvaltioihin ja Albaniaan sovellettavien oikeuksien, velvollisuuksien ja vastuiden soveltamista, jotka johtuvat kansainvälisestä oikeudesta ja erityisesti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamisesta 4 päivänä marraskuuta 1950 tehdystä eurooppalaisesta yleissopimuksesta, pakolaisten oikeusasemasta 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdystä yleissopimuksesta ja 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdystä pöytäkirjasta sekä luovuttamista koskevista kansainvälisistä säädöksistä,

KATSOVAT, että tämän sopimuksen määräyksiä, jotka sisältyvät Euroopan yhteisön perustamissopimuksen IV osaston soveltamisalaan, ei sovelleta Tanskan kuningaskuntaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteenä olevan Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan mukaisesti,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

- d) 'kolmannen maan kansalaisella' henkilöä, jolla on jonkin muun valtion kansalaisuus kuin Albanian tai jonkin jäsenvaltion;

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

- a) 'jäsenvaltiolla' mitä tahansa Euroopan unionin jäsenvaltiota Tanskan kuningaskuntaa lukuun ottamatta;
- b) 'jäsenvaltion kansalaisella' henkilöä, jolla on jäsenvaltion kansalaisuus, sellaisena kuin se määritellään yhteisön tarpeita varten;
- c) 'Albanian kansalaisella' henkilöä, jolla on Albanian kansalaisuus;
- e) 'kansalaisuudettomalla henkilöllä' henkilöä, jolla ei ole kansalaisuutta;
- f) 'oleskeluluvalla' Albanian tai jonkin jäsenvaltion myöntämä millaista tahansa lupaa, joka oikeuttaa henkilön oleskelemaan asianomaisen valtion alueella. Käsitteellä ei tarkoiteta määräaikaista lupaa oleskella alueella turvapaikkahakemusta tai oleskelulupahakemusta käsiteltäessä;

- g) 'viisumilla' Albanian tai jonkin jäsenvaltion myöntämää lupaa tai tekemää päätöstä, jolla sallitaan henkilön saapua asianomaiselle alueelle tai kulkea sen kautta. Käsitteellä ei tarkoiteta lentokentän kauttakulkuviiisumeita.

3 artikla

Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinotto

I JAKSO

ALBANIAN TAKAISINOTTOVELVOLLISUUDET

2 artikla

Omien kansalaisten takaisinotto

1. Albania ottaa takaisin jäsenvaltion pyynnöstä ja noudattaen pelkästään tässä sopimuksessa määriteltyjä menettelyjä kaikki sellaiset henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueella edellyttäen, että esitetään näyttö tai voidaan alustavasti esitetyn näytön perusteella pätevästi olettaa, että kyse on Albanian kansalaisista.

Sama pätee henkilöihin, jotka ovat menettäneet Albanian kansalaisuuden tai jotka ovat luopuneet siitä sen jälkeen, kun ovat saapuneet jäsenvaltion alueelle, jollei tämä jäsenvaltio ole vähintään luvannut kyseisille henkilöille kansalaisuutta.

2. Albania myöntää takaisinotettavalle henkilölle tarpeen mukaan viipymättä palaamisen edellyttämän matkustusasiakirjan, joka on voimassa vähintään kuusi kuukautta. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasioihin perustuvista syistä siirtää alunperin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, Albania pidentää matkustusasiakirjan voimassaoloaikaa tai tarvittaessa myöntää uuden matkustusasiakirjan, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä, 14 vuorokauden kuluessa. Jos Albania ei ole 14 vuorokauden kuluessa myöntänyt pyydettyä matkustusasiakirjaa, pidentänyt sen voimassaoloaikaa tai tarvittaessa uusinnut sitä, Albanian katsotaan hyväksyvän EU:n vakimuotoisen matkustusasiakirjan käytön karkottamistarkoituksiin ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Neuvoston suositus, annettu 30 päivänä marraskuuta 1994, matkustusasiakirjan mallin hyväksymisestä kolmansien maiden kansalaisten karkottamista varten (EYVL C 274, 19.9.1996, s. 18).

1. Albania ottaa takaisin jäsenvaltion pyynnöstä ja noudattaen pelkästään tässä sopimuksessa määriteltyjä menettelyjä kaikki kolmansien maiden kansalaiset tai kansalaisuudettomat henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueella edellyttäen, että esitetään näyttö tai voidaan alustavasti esitetyn näytön perusteella pätevästi olettaa, että:

- a) kyseisillä henkilöillä oli maahan tullessaan Albanian myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa; tai
- b) kyseiset henkilöt saapuivat jäsenvaltioiden alueelle oleskeltuaan Albanian alueella tai kuljettuaan sen kautta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta ei sovelleta, jos:

- a) kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on ainoastaan kulkenut Albaniassa sijaitsevan kansainvälisen lentoaseman kautta; tai
- b) pyynnön esittänyt jäsenvaltio on myöntänyt kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle ennen kyseisen henkilön saapumista jäsenvaltion alueelle tai sen jälkeen viisumin tai oleskeluluvan, ellei

— kyseisellä henkilöllä ole Albanian myöntämää viisumia tai oleskelulupaa, jonka voimassaoloaika on pidempi, tai

— pyynnön esittäneen jäsenvaltion myöntämää viisumia tai oleskelulupaa ole saatu väärennettyjen asiakirjojen perusteella.

3. Albania myöntää takaisinotettavalle henkilölle tarpeen mukaan viipymättä palaamisen edellyttämän matkustusasiakirjan, joka on voimassa vähintään kuusi kuukautta. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasioihin perustuvista syistä siirtää alunperin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, Albania pidentää matkustusasiakirjan voimassaoloaikaa tai tarvittaessa myöntää uuden matkustusasiakirjan, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä, 14 vuorokauden kuluessa. Jos Albania ei ole 14 vuorokauden kuluessa myöntänyt pyydettyä matkustusasiakirjaa, pidentänyt sen voimassaoloaikaa tai tarvittaessa uusinnut sitä, Albanian katsotaan hyväksyvän EU:n vakimuotoisen matkustusasiakirjan käytön karkottamistarkoituksiin.

II JAKSO

YHTEISÖN TAKAISINOTTOVELVOLLISUUDET

4 artikla

Omien kansalaisten takaisinotto

1. Jäsenvaltio ottaa takaisin Albanian pyynnöstä ja noudattaen pelkästään tässä sopimuksessa määriteltyjä menettelyjä kaikki sellaiset henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä Albanian alueella edellyttäen, että esitetään näyttö tai voidaan alustavasti esitetyn näytön perusteella pätevästi olettaa, että kyse on kyseisen jäsenvaltion kansalaisista.

Sama pätee henkilöihin, jotka ovat menettäneet jäsenvaltion kansalaisuuden tai jotka ovat luopuneet siitä sen jälkeen, kun ovat saapuneet Albanian alueelle, jollei Albania ole vähintään luvannut kyseisille henkilöille kansalaisuutta.

2. Jäsenvaltio myöntää takaisinotettavalle henkilölle tarpeen mukaan viipymättä palaamisen edellyttämän matkustusasiakirjan, joka on voimassa vähintään kuusi kuukautta. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasioihin perustuvista syistä siirtää alunperin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, kyseinen jäsenvaltio pidentää matkustusasiakirjan voimassaoloaikaa tai tarvittaessa myöntää uuden matkustusasiakirjan, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä, 14 vuorokauden kuluessa. Jos kyseinen jäsenvaltio ei ole 14 vuorokauden kuluessa myöntänyt pyydettyä matkustusasiakirjaa, pidentänyt sen voimassaoloaikaa tai tarvittaessa uusinnut sitä, sen katsotaan hyväksyvän Albanian myöntämän todistuksen käytön karkottamistarkoituksiin ⁽¹⁾.

5 artikla

Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinotto

1. Jäsenvaltio ottaa takaisin Albanian pyynnöstä ja noudattaen pelkästään tässä sopimuksessa määriteltyjä menettelyjä kaikki kolmansien maiden kansalaiset tai kansalaisuudettomat henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä Albanian alueella edellyttäen, että esitetään näyttö tai voidaan alustavasti esitetyn näytön perusteella pätevästi olettaa, että:

- a) kyseisillä henkilöillä on tai oli maahan tullessaan pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa; tai
- b) kyseiset henkilöt saapuivat Albanian alueelle oleskeltuaan pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion alueella tai kuljettaen sen kautta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta ei sovelleta, jos:

- a) kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on ainoastaan kulkenut pyynnön vastaanot-

taneen jäsenvaltion kansainvälisen lentoaseman kautta; tai

- b) Albania on myöntänyt kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle ennen kyseisen henkilön saapumista Albanian alueelle tai sen jälkeen viisumin tai oleskeluluvan, ellei

— kyseisellä henkilöllä ole pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion myöntämää viisumia tai oleskelulupaa, jonka voimassaoloaika on pidempi, tai

— Albanian myöntämää viisumia tai oleskelulupaa ole saatu väärennettyjen asiakirjojen perusteella.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta sovelletaan viisumin tai oleskeluluvan myöntäneeseen jäsenvaltioon. Jos vähintään kaksi jäsenvaltiota on myöntänyt viisumin tai oleskeluluvan, 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta sovelletaan jäsenvaltioon, joka on myöntänyt kauemmin voimassa olevan asiakirjan, tai jos yhden tai useamman asiakirjan voimassaolo on jo päättynyt, velvollisuutta sovelletaan jäsenvaltioon, jonka myöntämä asiakirja on yhä voimassa. Jos kaikkien asiakirjojen voimassaolo on jo päättynyt, 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta sovelletaan jäsenvaltioon, joka on myöntänyt asiakirjan, jonka voimassaolo on päättynyt viimeiseksi. Jos kyseisellä henkilöllä ei ole mitään mainituista asiakirjoista, 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta sovelletaan jäsenvaltioon, josta henkilö on viimeksi poistunut.

4. Jäsenvaltio myöntää takaisinotettavalle henkilölle tarpeen mukaan viipymättä palaamisen edellyttämän matkustusasiakirjan, joka on voimassa vähintään kuusi kuukautta. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasioihin perustuvista syistä siirtää alunperin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, kyseinen jäsenvaltio pidentää matkustusasiakirjan voimassaoloaikaa tai tarvittaessa myöntää uuden matkustusasiakirjan, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä, 14 vuorokauden kuluessa. Jos kyseinen jäsenvaltio ei ole 14 vuorokauden kuluessa myöntänyt pyydettyä matkustusasiakirjaa, pidentänyt sen voimassaoloaikaa tai tarvittaessa uusinnut sitä, sen katsotaan hyväksyvän Albanian myöntämän todistuksen käytön karkottamistarkoituksiin.

III JAKSO

TAKAISINOTTOMENETTELY

6 artikla

Periaate

⁽¹⁾ Vahvistettu 19 päivänä marraskuuta 2003 annetulla vt. ulkoasiainministerin ohjeella nro 553, joka koskee Albanian edustustojen Albaniaan palautuksia varten myöntämiä kulkulupia.

1. Jollei 2 kohdan soveltamisesta muuta johdu, jonkin 2—5 artiklassa tarkoitetun velvollisuuden perusteella takaisinotettavan henkilön siirtäminen edellyttää takaisinottopyynnön

esittämistä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

2. Takaisinottopyyntö voidaan korvata pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle osoitetulla kirjallisella ilmoituksella, joka toimitetaan sille riittävän ajoissa ennen kyseisen henkilön palauttamista, edellyttäen että takaisinotettavalla henkilöllä on voimassa oleva matkustusasiakirja ja tarvittaessa pyynnön vastaanottavan valtion myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa.

7 artikla

Takaisinottopyyntö

1. Takaisinottopyynnössä on mahdollisuuksien mukaan oltava seuraavat tiedot:

- a) takaisinotettavan henkilön henkilötiedot (esimerkiksi etunimet, sukunimet, syntymäaika ja mahdollisuuksien mukaan syntymäpaikka, isän nimi, äidin nimi ja viimeisin kotipaikka);
- b) maininta, millä keinoin esitetään näyttö tai alustava näyttö kansalaisuudesta, kauttakulusta, kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksistä sekä laittomasta maahantulosta ja oleskelusta.

2. Takaisinottopyynnössä on mahdollisuuksien mukaan oltava myös seuraavat tiedot:

- a) tieto siitä, että siirrettävä henkilö saattaa tarvita apua tai hoitoa, mikäli henkilö on nimenomaan antanut luvan tiedon välittämiseen;
- b) tieto muusta suoja- tai turvatoimenpiteestä, joka saattaa olla tarpeen yksittäisessä siirtotapauksessa.

3. Takaisinottopyynnöissä käytettävä yhteinen lomake on tämän sopimuksen liitteenä 5.

8 artikla

Kansalaisuutta koskeva näyttö

1. Sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 1 kohdan mukainen kansalaisuutta koskeva näyttö voidaan esittää jollakin tämän sopimuksen liitteessä 1 luetelluista asiakirjoista, vaikka niiden voimassaolo olisikin päättynyt. Jos tällaisia asiakirjoja esitetään, jäsenvaltiot ja Albania tunnustavat kansalaisuuden ilman lisätutkimuksia. Kansalaisuutta koskevaa näyttöä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla.

2. Sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 1 kohdan mukainen kansalaisuutta koskeva alustava näyttö voidaan esittää jollakin tämän sopimuksen liitteessä 2 luetelluista asiakirjoista, vaikka niiden voimassaolo olisikin päättynyt. Jos tällaisia asiakirjoja esitetään, jäsenvaltiot ja Albania katsovat kansalaisuuden todennetuksi, jolleivät ne voi muuta osoittaa.

Kansalaisuutta koskevaa alustavaa näyttöä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla.

3. Jos mitään liitteissä 1 tai 2 luetelluista asiakirjoista ei voida esittää, Albanian tai asianomaisten jäsenvaltion toimivaltaiset diplomaatti- ja konsuliedustustot järjestävät takaisinotettavan henkilön kuulemisen pyynnöstä mahdollisimman pian tämän kansalaisuuden todentamiseksi.

9 artikla

Kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskeva näyttö

1. Sopimuksen 3 artiklan 1 kohdassa ja 5 artiklan 1 kohdassa määrättyihin kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksiin liittyvä näyttö esitetään jollakin tämän sopimuksen liitteessä 3 luetelluista todisteista; sitä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla. Jäsenvaltiot ja Albania tunnustavat vastavuoroisesti tällaisen näytön ilman lisätutkimuksia.

2. Sopimuksen 3 artiklan 1 kohdassa ja 5 artiklan 1 kohdassa määrättyihin kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksiin liittyvä alustava näyttö esitetään jollakin tämän sopimuksen liitteessä 4 luetelluista todisteista; sitä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla. Jos tällaista alustavaa näyttöä esitetään, jäsenvaltiot ja Albania katsovat edellytysten täyttyneen, elleivät ne voi muuta osoittaa.

3. Maahantulon, oleskelun tai asumisen laittomuus todetaan asianomaisten henkilöiden matkustusasiakirjoista, joista puuttuu pyynnön esittäneen valtion alueelle saapumisen edellyttämä viisumi tai muu oleskelulupa. Myös pyynnön esittäneen valtion ilmoitusta siitä, että asianomaiselta henkilöltä on todettu puuttuvan tarvittavat matkustusasiakirjat, viisumi tai oleskelulupa, pidetään alustavana näyttönä laittomasta maahantulosta, oleskelusta tai asumisesta.

10 artikla

Määräajat

1. Takaisinottopyyntö on esitettävä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun pyynnön esittävän valtion viranomainen on saanut tietää, että kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö ei ole täyttänyt tai ei enää täytä maahantulolle, oleskelulle tai asumiselle asetettuja edellytyksiä. Jos takaisinottopyyntöä ei voida esittää oikeudellisten tai tosiasioihin perustuvien esteiden vuoksi ajoissa, määräaika on pidennettävä pyynnön esittävän valtion pyynnöstä, mutta ainoastaan, kunnes esteiden olemassaolo on päättynyt.

2. Takaisinottopyyntöön on vastattava mahdollisimman pian ja joka tapauksessa 14 vuorokauden kuluessa; takai-

sinottopyynnön hylkääminen on perusteltava. Määräajan kulumisen alkaa takaisinottopyynnön vastaanottamisesta. Jos pyyntöön ei vastata määräajassa, siirtoon katsotaan suostutun.

3. Sen jälkeen, kun suostumus on annettu tai tapauksen mukaan 14 vuorokauden määräaika on kulunut umpeen, asianomainen henkilö siirretään mahdollisimman pian ja joka tapauksessa kolmen kuukauden kuluessa. Pyyntöä esittäneen valtion esityksestä tätä aikarajaa voidaan pidentää, kunnes oikeudelliset tai käytännön esteet ovat lakanneet.

11 artikla

Siirtoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja kuljetustavat

1. Ennen kuin henkilö palautetaan, Albanian ja asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset sopivat kirjallisesti etukäteen siirtoajankohtaan, maahantulopaikkaan, mahdolliseen saattamiseen ja muihin siirtoon liittyviin seikkoihin liittyvistä järjestelyistä.

2. Mitään kuljetustapaa, olipa kyse ilma-, maa- tai merikuljetuksesta, ei kiellä. Ilmateitse tapahtuvassa palautuksessa ei edellytetä Albanian tai jäsenvaltioiden kansallisten lentoyhtiöiden käyttöä, vaan se voidaan toteuttaa reitti- tai tilauslentoja käyttämällä. Jos mukana kulkee saattaja, tämän ei tarvitse olla pyynnön esittäneen valtion toimivaltainen henkilö, vaan riittää, että tämä on Albanian tai minkä tahansa jäsenvaltion toimivaltainen henkilö.

12 artikla

Erehdyksessä tapahtunut takaisinotto

Albania ottaa viipymättä takaisin jäsenvaltion takaisinottaman henkilön, ja jäsenvaltio ottaa viipymättä takaisin Albanian takaisinottaman henkilön, jos kyseisen henkilön siirtoa seuraavien kolmen kuukauden kuluessa todetaan, että tämän sopimuksen 2—5 artiklassa vahvistetut edellytykset eivät täyty. Tällaisissa tapauksissa Albanian ja asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset antavat toisilleen kaikki käytettävissä olevat tiedot takaisinotettavan henkilön todellisesta henkilöllisyydestä, kansalaisuudesta ja kauttakulkureististä.

IV JAKSO

KAUTTAKULKUTAPAHTUMAT

13 artikla

Periaatteet

1. Jäsenvaltiot ja Albania pyrkivät rajoittamaan kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kauttakulun tapauksiin, joissa kyseisiä henkilöitä ei voida palauttaa suoraan määrävaltioon.

2. Albania sallii kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kulun alueensa kautta jäsenvaltion sitä pyytäessä, ja jäsenvaltio puolestaan sallii kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kulun alueensa kautta Albanian sitä pyytäessä, jos jatkoyhteys muihin mahdollisiin kauttakulkuvaltioihin ja määrävaltion takaisinotto on varmaa.

3. Albania tai jäsenvaltio voi kieltäytyä kauttakulusta:

- jos kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on todellisessa vaarassa joutua kidutetuksi tai epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi, saada kuolemanrangaistuksen tai joutua vainotuksi rodun, uskonnon, kansalaisuuden, tiettyyn yhteiskuntaluokkaan kuulumisen tai poliittisten mielipiteiden vuoksi määrävaltiossa tai muussa kauttakulkuvaltiossa; tai
- jos kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön suhteen on vireillä rikosoikeudenkäynti tai hänelle aiotaan langettaa seuraamuksia pyynnön vastaanottaneessa valtiossa tai toisessa kauttakulkuvaltiossa; tai
- pyynnön vastaanottaneen valtion kansanterveyteen, kansalliseen turvallisuuteen, yleiseen järjestykseen tai muihin kansallisiin etuihin liittyvistä syistä.

4. Albania tai jäsenvaltio voivat kumota minkä tahansa myönnetyn luvan, jos 3 kohdassa tarkoitetut olosuhteet syntyvät tai ilmenevät myöhemmin ja ne estävät kauttakulku-tapahtuman tai jos jatkoyhteys mahdollisiin kauttakulkuvaltioihin tai määrävaltion takaisinotto ei ole enää varmaa. Tällaisessa tapauksessa pyynnön esittänyt valtio ottaa kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön tarpeen mukaan viipymättä takaisin.

14 artikla

Kauttakulkumenettely

1. Kauttakulku tapahtumia koskeva pyyntö on esitettävä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaisille viranomaisille kirjallisena, ja siinä on oltava seuraavat tiedot:

- kauttakulkutapa (ilmateitse, maitse tai meritse), mahdolliset muut kauttakulkuvaltiot ja tarkoitettu lopullinen määräpaikka;
- asianomaisen henkilön henkilötiedot (esimerkiksi etunimi, sukunimi, syntymäaika, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai lisänimet, syntymäaika, sukupuoli ja mahdollisuuksien mukaan syntymäpaikka, kansalaisuus, kieli sekä matkustusasiakirjan laji ja numero);
- suunniteltu maahantulopaikka, kauttakulun ajankohta ja mahdollinen saattajien käyttö;
- ilmoitus siitä, että pyynnön esittävä valtio katsoo 13 artiklan 2 kohdan mukaisten edellytysten täyttyvän ja että tiedossa ei ole syytä kieltäytyä 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Kauttakulupyynnöissä käytettävä yhteinen lomake on tämän sopimuksen liitteenä 6.

2. Pynnön vastaanottanut valtio ilmoittaa viiden vuorokauden kuluessa kirjallisesti pyynnön esittäneelle valtiolle suostumuksesta ja vahvistaa maahantulopaikan ja suunnitellun ajankohdan tai ilmoittaa kyseiselle valtiolle pyynnön hylkäämisestä perusteluineen.

3. Jos kauttakulku tapahtuu ilmateitse, takaisinotettava henkilö ja mahdolliset saattajat vapautetaan velvollisuudesta hankkia lentokentän kauttakulkuviisumi.

4. Pynnön vastaanottanut valtio avustaa kauttakulkua keskinäisen neuvonpidon mukaisesti erityisesti huolehtimalla kyseisten henkilöiden valvonnasta ja antamalla käyttöön tähän tarvittavat välineet.

V JAKSO

KUSTANNUKSET

15 artikla

Kuljetus- ja kauttakulkukustannukset

Rajoittamatta toimivaltaisten viranomaisten oikeutta periä takaisinotokustannukset takaisinotettavalta henkilöltä tai kolmansilta osapuolilta pyynnön esittänyt valtio vastaa kaikista tämän sopimuksen mukaisesta takaisinotosta ja kauttakulusta aiheutuvista kustannuksista lopullisen määrävaltion rajalle saakka.

VI JAKSO

TIETOSUOJA JA RAJOITTAMATTOMUUSLAUSEKE

16 artikla

Tietosuoja

Henkilötietoja luovutetaan ainoastaan, jos tapauksesta riipuen Albanian tai jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset tarvitsevat niitä tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Henkilötietoja käsitellään kussakin yksittäisessä tapauksessa Albanian kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja jos tietojen tarkastaja on jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, noudatetaan direktiivin 95/46/EY⁽¹⁾ säännöksiä ja tämän direktiivin mukaisesti annettua kyseisen jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä. Lisäksi noudatetaan seuraavia periaatteita:

- a) henkilötietoja on käsiteltävä asiallisesti ja lainsäädäntöä noudattaen;
- b) henkilötietoja on kerättävä erikseen määriteltä, nimenomaista ja perusteltua tarkoitusta varten tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi eikä tietoja luovuttava tai vastaanottava viranomainen saa käsitellä niitä tähän tarkoitukseen sopimattomalla tavalla;
- c) henkilötietojen on oltava asianmukaisia ja olennaisia eikä niitä saa olla liikaa suhteessa tarkoitukseen, johon ne on kerätty ja/tai jota varten niitä myöhemmin käsitellään; luovutettavat henkilötiedot voivat olla vain seuraavia:

— takaisinotettavan henkilön tarkkoja henkilötietoja (esimerkiksi etunimet, sukunimet, mahdolliset aiemmat nimet, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai lisänimet, sukupuoli, siviilisääty, syntymäaika ja -paikka, nykyinen ja mahdollisesti aikaisempi kansalaisuus),

— passiin, henkilötodistukseen tai ajokorttiin liittyviä tietoja (numero, voimassaoloaika, myöntämispäivämäärä, asiakirjan myöntänyt viranomainen ja myöntämispaikka),

— tietoja pysähdyspaikoista ja matkareiteistä,

— muita tietoja siirrettävän henkilön tunnistamiseksi tai tämän sopimuksen mukaisten takaisinottoedellytysten tarkastelemiseksi;

- d) henkilötietojen on oltava paikkansapitäviä, ja ne on tarvittaessa pidettävä ajan tasalla;
- e) henkilötietoja on säilytettävä muodossa, josta tietojen kohteet ovat tunnistettavissa, ainoastaan sen ajan kuin tarpeen sitä tarkoitusta varten, joita varten tiedot on kerätty tai jota varten niitä myöhemmin käsitellään;

f) sekä tietoja luovuttavan viranomaisen että tietoja vastaanottavan viranomaisen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimet henkilötietojen oikaisemiseksi tai tuhoamiseksi tai niihin tutustumisen estämiseksi, kun tietojen käsittely ei tapahdu tämän artiklan määräysten

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31), direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

mukaisesti, erityisesti jos tiedot eivät ole asianmukaisia, olennaisia, paikkansapitäviä tai tietoja on käsitteily kannalta liikaa. Tietojen oikaisusta, tuhoamisesta tai niihin tutustumisen estämisestä on ilmoitettava toiselle osapuolelle;

- g) tietoja vastaanottava viranomainen ilmoittaa pyynnöstä tietoja luovuttaneelle viranomaiselle luovutettujen tietojen käytöstä ja sen tuloksista;
- h) henkilötietoja voidaan luovuttaa vain toimivaltaisille viranomaisille. Tietojen välittäminen edelleen muille tahoille edellyttää tiedot luovuttaneen viranomaisen etukäteen antamaa suostumusta;
- i) tietoja luovuttavilla ja niitä vastaanottavilla viranomaisilla on velvollisuus pitää kirjaa henkilötietojen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta.

17 artikla

Rajoittamattomuuslauseke

1. Tämä sopimus ei rajoita sellaisten yhteisöön, jäsenvaltioihin ja Albaniaan sovellettavien oikeuksien, velvollisuuksien ja vastuiden soveltamista, jotka johtuvat kansainvälisestä oikeudesta ja erityisesti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamisesta 4 päivänä marraskuuta 1950 tehdystä eurooppalaisesta yleissopimuksesta, pakolaisten oikeusasemasta 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdystä yleissopimuksesta ja 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdystä pöytäkirjasta sekä luovuttamista koskevista kansainvälisistä säädöksistä.
2. Mikään tässä sopimuksessa ei estä henkilön palauttamista muuta virallista tai epävirallista järjestelyä noudattaen.

VII JAKSO

TÄYTÄNTÖÖNPANO JA SOVELTAMINEN

18 artikla

Takaisinoton sekakomitea

1. Sopimuspuolet antavat toisilleen keskinäistä apua tämän sopimuksen soveltamisessa ja tulkinnassa. Tätä varten ne perustavat takaisinoton sekakomitean, jäljempänä 'komitea', jonka tehtävänä on erityisesti:
- a) valvoa tämän sopimuksen soveltamista;
- b) päättää tämän sopimuksen yhdenmukaisen soveltamisen edellyttämistä täytäntöönpanojärjestelyistä;
- c) vaihtaa säännöllisesti tietoja yksittäisten jäsenvaltioiden ja Albanian 19 artiklan mukaisesti laatimista täytäntöönpanopöytäkirjoista;
- d) päättää tämän sopimuksen liitteisiin tehtävistä muutoksista;

- e) antaa suosituksia tähän sopimukseen tehtävistä muutoksista.

2. Komitean päätökset ovat sopimuspuolia velvoittavia.

3. Komitea muodostuu yhteisön ja Albanian edustajista; yhteisöä edustaa komissio jäsenvaltioiden asiantuntijoiden avustamana.

4. Komitea kokoontuu tarvittaessa jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä.

5. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

19 artikla

Täytäntöönpanopöytäkirjat

1. Albania ja yksittäinen jäsenvaltio voivat laatia täytäntöönpanopöytäkirjoja, joissa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat:
- a) toimivaltaisten viranomaisten nimeämistä, rajanylityspaikkoja ja yhteispistetietojen vaihtoa;
- b) saattamisen, muun muassa saatettavien kolmansien maiden kansalaisten sekä kansalaisuudettomien henkilöiden kauttakulun, edellytyksiä;
- c) keinoja ja asiakirjoja, joita ei ole lueteltu tämän sopimuksen liitteissä 1—4.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanopöytäkirjat tulevat voimaan sen jälkeen, kun 18 artiklassa tarkoitetulle takaisinottokomitealle on niistä ilmoitettu.

3. Albania suostuu soveltamaan jäsenvaltion kanssa laaditun täytäntöönpanopöytäkirjan määräyksiä myös suhteissaan toiseen jäsenvaltioon, jos viimeksi mainittu jäsenvaltio sitä pyytää.

20 artikla

Suhde jäsenvaltioiden kahdenvälisiin takaisinottosopimuksiin tai järjestelyihin

Tämän sopimuksen määräykset syrjäyttävät sellaisen ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinottoa koskevan kahdenvälisen sopimuksen tai järjestelyn määräykset, jonka yksittäinen jäsenvaltio ja Albania ovat tehneet tai saattavat tehdä 19 artiklan mukaisesti.

VIII JAKSO

LOPPUMÄÄRÄYKSET

21 artikla

Alueellinen soveltaminen

1. Jollei 2 kohdan soveltamisesta muuta johdu, tätä sopimusta sovelletaan alueeseen, jolla sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimusta, sekä Albanian alueeseen.
2. Tätä sopimusta ei sovelleta Tanskan kuningaskunnan alueeseen.

22 artikla

Voimaantulo, kesto ja voimassaolon päättyminen

1. Sopimuspuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omia menettelyjään noudattaen.

2. Jollei 3 kohdan soveltamisesta muuta johdu, tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen 1 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen päätökseen saattamisesta.

3. Tämän sopimuksen 3 ja 5 artikla tulevat voimaan kaksi vuotta 2 kohdassa tarkoitetun päivämäärän jälkeen.

4. Tämä sopimus tehdään rajoittamattomaksi ajaksi.

5. Kumpikin sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta virallisesti toiselle sopimuspuolelle. Sopimusta lakataan soveltamasta kuuden kuukauden kuluttua kyseisestä ilmoituksesta.

23 artikla

Liitteet

Liitteet 1—6 ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

Tehty Luxemburgissa neljäntenätoista päivänä huhtikuuta vuonna kaksituhattaviisi kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron ja albanian kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Por la Comunidad Europea

Za Evropské společenství

For Det Europæiske Fællesskab

Für die Europäische Gemeinschaft

Euroopa Ühenduse nimel

Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα

For the European Community

Pour la Communauté européenne

Per la Comunità europea

Eiropas Kopienas vārdā

Europos bendrijos vardu

az Európai Közösség részéről

Għall-Komunità Ewropea

Voor de Europese Gemeenschap

W imieniu Wspólnoty Europejskiej

Pela Comunidade Europeia

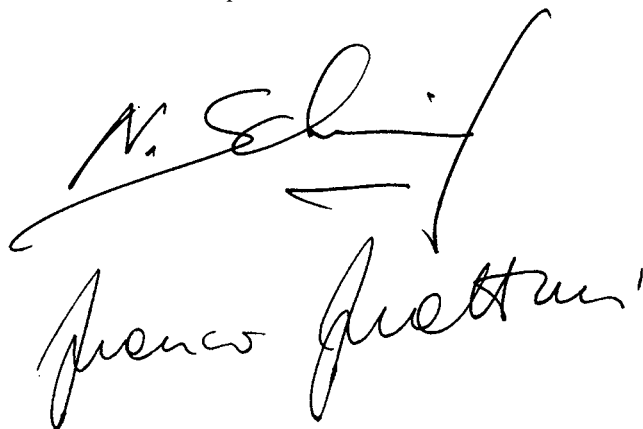
Za Európske spoločenstvo

za Evropsko skupnost

Euroopan yhteisön puolesta

På Europeiska gemenskapens vägnar

Për Komunitetin Evropian

N. Schifano

Por la República de Albania
Za Albánskou republiku
På Republikken Albanien
Für die Republik Albanien
Albaania Vabariigi nimel
Για τη Δημοκρατία της Αλβανίας
For the Republic of Albania
Pour la République d'Albanie
Per la Repubblica di Albania
Albānijas Republikas vārdā -
Albanijos Respublikos vardu
az Albán Köztársaság részéről
Għar-Repubblika ta' l-Albanija
Voor de Republiek Albanië
W imieniu Republiki Albanii
Pela República da Albânia
Za Albánsku republiku
Za Republiko Albanijo
Albanian tasavallan puolesta
För Republiken Albanien
Për Republikën e Shqipërisë

LIITE 1

Yhteinen luettelo asiakirjoista, joiden esittämistä pidetään näyttönä kansalaisuudesta

(2 artiklan 1 kohta, 3 artiklan 1 kohta, 4 artiklan 1 kohta ja 5 artiklan 1 kohta)

- kaikenlaiset passit (kansalliset passit, diplomaattipassit, virkapassit, seuruepassit ja passin korvaavat asiakirjat lasten passit mukaan luettuina),
 - kaikenlaiset henkilökortit (määräaikaiset ja tilapäiset kortit mukaan luettuina),
 - sotilaspassit ja asevoimien henkilökortit,
 - merimieskirjat ja laivureiden palvelukortit,
 - todistukset kansalaisuudesta ja muut viralliset asiakirjat, joista ilmenee asianomaisen henkilön kansalaisuus.
-

LIITE 2

Yhteinen luettelo asiakirjoista, joiden esittämistä pidetään alustavana näyttönä kansalaisuudesta

(2 artiklan 1 kohta, 3 artiklan 1 kohta, 4 artiklan 1 kohta ja 5 artiklan 1 kohta)

- tämän sopimuksen liitteessä 1 lueteltujen asiakirjojen valokopiot,
 - ajokortit tai niiden valokopiot,
 - syntymätodistukset tai niiden valokopiot,
 - yritysten henkilöstökortit ja niiden valokopiot,
 - todistajanlausunnot,
 - asianomaisen henkilön lausunnot ja hänen puhumansa kieli virallisen testauksen tulokset mukaan luettuina,
 - muut asiakirjat, joiden avulla asianomaisen henkilön kansallisuus voidaan todeta.
-

LIITE 3

Yhteinen luettelo asiakirjoista, joita pidetään kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksiin liittyvänä näyttönä

(3 artiklan 1 kohta, 5 artiklan 1 kohta)

- tulo-/poistumisleimat tai vastaavat merkinnät asianomaisen henkilön matkustusasiakirjassa tai muu näyttö tulosta/poistumisesta (esim. valokuvat),
 - kaikenlaiset asiakirjat, todistukset ja laskut (esim. hotellilaskut, todisteet hoitotoimenpiteistä tai sairaanhoidosta, julkisten/yksityisten laitosten pääsyliput, autonvuokraussopimukset, luottokorttilaskut yms.), joista selvästi ilmenee, että asianomainen henkilö on oleskellut pyynnön vastaanottaneen valtion alueella,
 - lento-, juna-, bussi- tai laivamatkojen liput ja/tai matkustajaluettelot, joista ilmenee asianomaisen henkilön oleskelu ja matkareitti pyynnön vastaanottaneen valtion alueella,
 - tiedot, joista ilmenee, että asianomainen henkilö on käyttänyt matkanjärjestäjän tai matkatoimiston palveluita,
 - erityisesti sellaisten rajaviranomaisten ja muiden todistajien antamat viralliset lausunnot, jotka voivat todistaa asianomaisen henkilön ylittäneen rajan,
 - asianomaisen henkilön oikeudellisten tai hallinnollisten menettelyjen yhteydessä antamat viralliset lausunnot.
-

LIITE 4

Yhteinen luettelo asiakirjoista, joita pidetään kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksiin liittyvänä alustavana näyttönä

(3 artiklan 1 kohta, 5 artiklan 1 kohta)

- pyynnön esittävän valtion toimivaltaisten viranomaisten antama kuvaus paikasta ja olosuhteista, joissa asianomainen henkilö on pysäytetty hänen saavuttuaan kyseisen valtion alueelle,
 - kansainvälisen järjestön toimittamat henkilön henkilöllisyyteen ja/tai oleskeluun liittyvät tiedot,
 - perheenjäsenten, matkaseuran yms. ilmoitukset / vahvistamat tiedot,
 - asianomaisen henkilön lausunnot.
-

LIITE 5

[Albanian tunnus]

(Paikka ja päiväys)

(Pyyntöä esittävän viranomaisen nimi)

Viite:

(Pyyntöä vastaanottavan viranomaisen nimi)

TAKAISINOTTOOPYNTÖ

Euroopan yhteisön ja Albanian tasavallan ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinotosta 14 päivänä huhtikuuta 2005 tekemän sopimuksen 7 artiklan mukainen

A. Henkilötiedot

1. Täydellinen nimi (sukunimi alleviivataan):

2. Sukunimi syntymähetkellä:

3. Syntymäaika ja -paikka:

4. Isän nimi, äidin nimi:

5. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit yms.):

6. Muut nimet (aiemmat nimet, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai lisänimet):

7. Kansalaisuus ja kieli:

8. Siviilisäätö: ☐ naimisissa ☐ naimaton ☐ eronnut ☐ leski

naimisissa: puolison nimi

Lasten nimet ja iät:

9. Viimeisin osoite pyynnön esittävässä valtiossa:

Valokuva

B. Siirrettävää henkilöä koskevat erityisolosuhteet

1. Terveystila

(esim. maininta erityisen sairaanhoidon tarpeesta; tartuntataudin latinankielinen nimi):

.....

2. Maininta, jos henkilö on erityisen vaarallinen

(esim. epäilty vakavasta rikoksesta; aggressiivinen käytös):

.....

C. Mukana seuraavat todisteet

1.

.....

(asiakirjan laji)

.....

(sarjanumero, myöntämispäivämäärä ja -paikka)

.....

(myöntäväviranomainen)

.....

(viimeinen voimassaolopäivä)

2.

.....

(asiakirjan laji)

.....

(sarjanumero, myöntämispäivämäärä ja -paikka)

.....

(myöntäväviranomainen)

.....

(viimeinen voimassaolopäivä)

3.

.....

(asiakirjan laji)

.....

(sarjanumero, myöntämispäivämäärä ja -paikka)

.....

(myöntäväviranomainen)

.....

(viimeinen voimassaolopäivä)

4.

.....

(asiakirjan laji)

.....

(sarjanumero, myöntämispäivämäärä ja -paikka)

.....

(myöntäväviranomainen)

.....

(viimeinen voimassaolopäivä)

D. Huomautuksia

.....

.....

.....

.....

(Pyynnön esittävän viranomaisen allekirjoitus)

(Sinetti/leima)

LIITE 6

Albanian tunnus

.....
.....
(Paikka ja päiväys)

.....
.....
(Pyyynnön esittävän viranomaisen nimi)

Viite:

.....
.....
.....
(Pyyynnön vastaanottavan viranomaisen nimi)

KAUTTAKULKUPYYNTÖ

Euroopan yhteisön ja Albanian tasavallan ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinotosta 14 päivänä huhtikuuta 2005
tekemän sopimuksen 14 artiklan mukainen

A. Henkilötiedot

1. Täydellinen nimi (sukunimi alleviivataan):

.....

2. Sukunimi syntymähetkellä:

.....

3. Syntymäaika ja -paikka:

.....

4. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit yms.):

.....

5. Muut nimet (aiemmat nimet, kutsumanimet tai salanimet):

.....

6. Kansalaisuus ja kieli:

.....

7. Matkustusasiakirjan laji ja numero:

.....

Valokuva

B. Kauttakulikutapahtuma

1. Kauttakulikutapa

☐

ilmateitse

☐

meritse

☐

maitse

2. Lopullinen määrävaltio

.....

3. Muut mahdolliset kauttakulkuvaltiot

.....

4. Suunniteltu rajanylityspaikka, kauttakulukupäivä ja -aika sekä mahdolliset saattajat

.....

.....

.....

5. Maahanpääsy taattu muihin mahdollisiin kauttakulkuvaltioihin ja lopulliseen määrävaltioon

(13 artiklan 2 kohta)

☐

kyllä

☐

ei

6. Tiedossa syy kieltäytyä kauttakulusta

(13 artiklan 3 kohta)

☐

kyllä

☐

ei

C. Huomautuksia

.....

.....

.....

.....
(Pyynnön esittävän viranomaisen allekirjoitus)

(Sinetti/leima)

YHTEINEN JULISTUS SUHTEESTA TULEVAAN VAKAUTUS- JA ASSOSIAATIOSOPIMUKSEEN

Osapuolet ottavat huomioon sen, että 31 päivänä tammikuuta 2003 on aloitettu neuvottelut Albanian sekä yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisestä vakautus- ja assosiaatiosopimuksesta, johon myös sisältyy laittoman maahanmuuton ehkäisyä ja valvontaa sekä takaisinottoa koskevia määräyksiä. Tämän vuoksi osapuolet sopivat, että tämä sopimus otetaan kaikilta osin huomioon vakautus- ja assosiaatiosopimukseen sisältyvissä asioita koskevissa määräyksissä.

YHTEINEN JULISTUS 3 ARTIKLASTA

Osapuolet ottavat huomioon sen, että velvollisuutta ottaa takaisin sellaisia kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä, joilla on Albanian myöntämä voimassa oleva viisumi (tämän sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan a alakohta) sovelletaan vain, jos kyseistä viisumia on käytetty Albanian alueelle tuloa varten.

YHTEINEN JULISTUS 18 ARTIKLASTA

Takaisinoton sekakomitea kokoontuu mahdollisuuksien mukaan samanaikaisesti kuin tulevan vakautus- ja assosiaatiosopimuksen mukaisesti perustettava asiaa käsittelevä alakomitea.

Sekakomitea tiedottaa kyseiselle alakomitealle työstään.

Takaisinoton sekakomitean työjärjestys on sopusoinnussa kyseisen alakomitean työjärjestyksen kanssa.

YHTEINEN JULISTUS TANSKASTA

Sopimuspuolet ottavat huomioon sen, että tätä sopimusta ei sovelleta Tanskan kuningaskunnan alueella eikä Tanskan kuningaskunnan kansalaisiin. Tämän vuoksi on aiheellista, että Albania ja Tanska tekevät tätä sopimusta vastaavan takaisinottosopimuksen.

YHTEINEN JULISTUS ISLANNISTA JA NORJASTA

Sopimuspuolet ottavat huomioon Euroopan yhteisön sekä Islannin ja Norjan läheiset suhteet, jotka johtuvat erityisesti näiden maiden osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen 18 päivänä toukokuuta 1999 tehdystä sopimuksesta. Tämän vuoksi on aiheellista, että Albania tekee tätä sopimusta vastaavan takaisinottosopimuksen Islannin ja Norjan kanssa.

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 3 päivänä maaliskuuta 2005,

Euroopan Yhteisön ja Sri Lankan Demokraattisen Sosialistisen Tasavallan välisen, ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinottoa koskevan sopimuksen tekemisestä

(2005/372/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 63 artiklan 3 kohdan b alakohdan yhdessä sen 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan toisen virkkeen ja 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio on neuvotellut Euroopan yhteisön puolesta sopimuksen Sri Lankan demokraattisen sosialistisen tasavallan hallituksen kanssa ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinotosta.

(2) Sopimus on allekirjoitettu Euroopan yhteisön puolesta 4 päivänä kesäkuuta 2004 sen mahdollista myöhempää tekemistä varten 25 päivänä marraskuuta 2003 tehdyn päätöksen mukaisesti.

(3) Sopimus olisi hyväksyttävä.

(4) Sopimuksella perustetaan takaisinottoa käsittelevä seka-komitea, joka voi tehdä tietyistä teknisistä seikoista päätöksiä, joilla on oikeusvaikutus. Tämän vuoksi on aiheellista säätää yksinkertaistetuista menettelyistä yhteisön kannan vahvistamiseksi tällaisissa tapauksissa.

(5) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen tekemiseen ja soveltamiseen.

(6) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn sopimuksen pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti ja tämän vaikuttamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamiseen, Irlanti ei osallistu tämän päätöksen tekemiseen eikä sitä sovelleta siihen.

(7) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen tekemiseen, eikä se siten sido Tanskaa eikä sitä sovelleta siihen,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan yhteisön ja Sri Lankan demokraattisen sosialistisen tasavallan välinen, ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinottoa koskeva sopimus siihen liitettyine julistuksineen yhteisön puolesta.

Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja tekee sopimuksen 21 artiklan 2 kohdassa määrätyn ilmoituksen.

3 artikla

Komissio edustaa yhteisöä jäsenvaltioiden asiantuntijoiden avustamana sopimuksen 17 artiklalla perustetussa takaisinottoa käsittelevässä seakomiteassa.

4 artikla

Komissio vahvistaa takaisinottoa käsittelevässä sekakomiteassa omaksuttavan yhteisön kannan sopimuksen 17 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuun komitean työjärjestykseen kuultuaan neuvoston nimeämää erityiskomiteaa asiasta.

Neuvosto vahvistaa määräenemmistöllä komission ehdotuksesta yhteisön kannan takaisinottoa käsittelevän sekakomitean muiden päätösten osalta.

5 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 3 päivänä maaliskuuta 2005.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

F. BILTGEN

EUROOPAN YHTEISÖN JA

Sri Lankan demokraattisen sosialistisen tasavallan välinen sopimus ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinotosta

EUROOPAN YHTEISÖ, jäljempänä 'yhteisö',

ja

SRI LANKAN DEMOKRAATTINEN SOSIALISTINEN TASAVALTA, jäljempänä 'Sri Lanka',

jäljempänä 'sopimuspuolet', jotka

OVAT VAKAASTI PÄÄTTÄNEET lujittaa yhteistyötään torjuakseen laitonta maahanmuuttoa entistä tehokkaammin,

OVAT HUOLISSAAN järjestäytyneiden rikollisryhmien toiminnan lisääntymisestä maahanmuuttajien salakuljetuksessa sekä muusta tähän liittyvästä rikollisesta toiminnasta,

HALUAVAT ottaa käyttöön tämän sopimuksen mukaisesti vastavuoroisuutta noudattaen nopeat ja toimivat menettelyt sellaisten henkilöiden tunnistamiseksi sekä turvalliseksi ja säännönmukaiseksi palauttamiseksi, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä Sri Lankassa tai jossain Euroopan unionin jäsenvaltiossa, ja helpottaa tällaisten henkilöiden kauttakulkua yhteistyön hengessä,

KOROSTAVAT, että tämä sopimus ei rajoita yhteisöön, Euroopan unionin jäsenvaltioihin ja Sri Lankaan sovellettavien kansainvälisestä oikeudesta johtuvien oikeuksien, velvollisuuksien ja vastuiden soveltamista,

KATSOVAT, että tämän sopimuksen määräyksiä, jotka sisältyvät Euroopan yhteisön perustamissopimuksen IV osaston soveltamisalaan, ei Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteenä olevan Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan mukaisesti sovelleta Tanskan kuningaskuntaan,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

*1 artikla***Määritelmät**

- e) 'kansalaisuudettomalla henkilöllä' henkilöä, jolla ei ole kansalaisuutta. Käsitteellä ei tarkoiteta henkilöitä, jotka ovat menettäneet kansalaisuutensa tai jotka ovat luopuneet kansalaisuudestaan saavuttuaan Sri Lankan tai jonkin jäsenvaltion alueelle, ellei kyseinen valtio ole vähintään luvannut myöntää kyseisille henkilöille kansalaisuutta;

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

- a) 'jäsenvaltiolla' mitä tahansa Euroopan unionin jäsenvaltiota, Tanskan kuningaskuntaa lukuun ottamatta;
- b) 'jäsenvaltion kansalaisella' henkilöä, jolla on jäsenvaltion kansalaisuus, sellaisena kuin se määritellään yhteisön tarpeita varten;
- c) 'Sri Lankan kansalaisella' henkilöä, jolla on Sri Lankan kansalaisuus;
- d) 'kolmannen maan kansalaisella' henkilöä, jolla on jonkin muun valtion kuin Sri Lankan tai jonkin jäsenvaltion kansalaisuus;
- f) 'oleskeluluvalla' Sri Lankan tai jonkin jäsenvaltion myöntämää minkä tahansa tyyppistä lupaa, joka oikeuttaa henkilön oleskelemaan asianomaisella alueella. Sillä ei tarkoiteta määräaikaista lupaa oleskella alueella turvapaikkahakemusta tai oleskelu-lupahakemusta käsiteltäessä;
- g) 'viisumilla' Sri Lankan tai jonkin jäsenvaltion myöntämää lupaa tai tekemää päätöstä, jolla sallitaan henkilön saapua asianomaiselle alueelle tai kulkea sen kautta. Sillä ei tarkoiteta lentoaseman kauttakulkuviisumeita.

I JAKSO

SRI LANKAN TAKAISINOTTOVELVOLLISUUDET

2 artikla

Omien kansalaisten takaisinotto

1. Sri Lanka ottaa jäsenvaltion pyynnöstä ja pelkästään tässä sopimuksessa määriteltyjä menettelyjä noudattaen takaisin kaikki sellaiset henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueella edellyttäen, että esitetään näyttö siitä, että kyse on Sri Lankan kansalaisista, tai näin voidaan alustavasti esitetyn näytön perusteella pätevästi olettaa.

2. Sri Lanka myöntää jäsenvaltion pyynnöstä tarpeen mukaan ja viipymättä takaisinotettavalle henkilölle palaamisen edellyttämän matkustusasiakirjan, joka on voimassa vähintään kuusi kuukautta. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasiallisista syistä siirtää alun perin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, Sri Lanka pidentää matkustusasiakirjan voimassaoloaikaa tai myöntää tarvittaessa uuden matkustusasiakirjan, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä, ripeästi eli yleensä 14 päivän ja joka tapauksessa 30 päivän kuluessa. Jos Sri Lanka ei ilmoita vastaanottaneensa jäsenvaltion pyyntöä 30 päivän kuluessa, sen katsotaan hyväksyvän tämän sopimuksen liitteessä 7 olevan yhteisen väliaikaisen matkustusasiakirjan käytön takaisinotto-tarkoitukseen.

3 artikla

Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinotto

1. Sri Lanka ottaa jäsenvaltion pyynnöstä ja pelkästään tässä sopimuksessa määriteltyjä menettelyjä noudattaen takaisin kaikki kolmansien maiden kansalaiset tai kansalaisuudettomat henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueella edellyttäen, että esitetään näyttö seuraavasta tai voidaan alustavasti esitetyn näytön perusteella pätevästi olettaa, että:

- a) kyseisillä henkilöillä oli maahan tullessaan Sri Lankan myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa; tai
- b) kyseiset henkilöt ovat saapuneet laittomasti jäsenvaltioiden alueelle suoraan Sri Lankan alueelta. Henkilön katsotaan saapuneen suoraan Sri Lankan alueelta tämän alakohdan mukaisesti, jos hän on saapunut jäsenvaltioiden alueelle lentokoneella tai laivalla poikkeamatta jossakin muussa maassa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta ei sovelleta, jos:

- a) kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on ainoastaan kulkenut Colombon kansainvälisen lentoaseman kautta; tai
- b) pyynnön esittänyt jäsenvaltio on myöntänyt kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle joko ennen kyseisen henkilön saapumista jäsenvaltion alueelle tai sen jälkeen viisumin tai oleskeluluvan, jollei kyseisellä henkilöllä ole Sri Lankan myöntämää viisumia tai oleskelulupaa, jonka voimassaoloaika on pidempi.

3. Sri Lanka myöntää jäsenvaltion pyynnöstä tarpeen mukaan ja viipymättä takaisinotettavalle henkilölle palaamisen edellyttämän matkustusasiakirjan, joka on voimassa vähintään kuusi kuukautta. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasiallisista syistä siirtää alun perin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, Sri Lanka myöntää uuden matkustusasiakirjan, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä, ripeästi eli yleensä 14 päivän ja joka tapauksessa 30 päivän kuluessa. Jos Sri Lanka ei ilmoita vastaanottaneensa jäsenvaltion pyyntöä 30 päivän kuluessa, sen katsotaan hyväksyvän tämän sopimuksen liitteessä 7 olevan yhteisen väliaikaisen matkustusasiakirjan käytön takaisinotto-tarkoitukseen.

II JAKSO

YHTEISÖN TAKAISINOTTOVELVOLLISUUDET

4 artikla

Omien kansalaisten takaisinotto

1. Jäsenvaltio ottaa Sri Lankan pyynnöstä ja pelkästään tässä sopimuksessa määriteltyjä menettelyjä noudattaen takaisin kaikki sellaiset henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä Sri Lankan alueella edellyttäen, että esitetään näyttö siitä, että kyse on kyseisen jäsenvaltion kansalaisista, tai näin voidaan alustavasti esitetyn näytön perusteella pätevästi olettaa.

2. Jäsenvaltio myöntää Sri Lankan pyynnöstä tarpeen mukaan ja viipymättä takaisinotettavalle henkilölle palaamisen edellyttämän matkustusasiakirjan, joka on voimassa vähintään kuusi kuukautta. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasiallisista syistä siirtää alun perin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, kyseinen jäsenvaltio pidentää matkustusasiakirjan voimassaoloaikaa tai tarvittaessa myöntää uuden matkustusasiakirjan, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä, ripeästi eli yleensä 14 päivän ja joka tapauksessa 30 päivän kuluessa. Jos kyseinen jäsenvaltio ei ilmoita vastaanottaneensa Sri Lankan pyyntöä 30 päivän kuluessa, sen katsotaan hyväksyvän tämän sopimuksen liitteessä 7 olevan yhteisen väliaikaisen matkustusasiakirjan käytön takaisinotto-tarkoituksiin.

5 artikla

Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinotto

2. Jäsenvaltio ottaa Sri Lankan pyynnöstä ja pelkästään tässä sopimuksessa määriteltyjä menettelyjä noudattaen takaisin kaikki kolmansien maiden kansalaiset tai kansalaisuudettomat henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä Sri Lankan alueella edellyttäen, että esitetään näyttö seuraavasta tai voidaan alustavasti esitetyn näytön perusteella pätevästi olettaa, että:

- a) kyseisillä henkilöillä oli maahan tullessaan pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa; tai
- b) kyseiset henkilöt ovat saapuneet laittomasti Sri Lankan alueelle suoraan pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion alueelta. Henkilön katsotaan saapuneen suoraan pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion alueelta tämän alakohdan mukaisesti, jos hän on saapunut Sri Lankaan lentokoneella tai laivalla poikkeamatta jossakin muussa maassa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta ei sovelleta, jos:

- a) kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on ainoastaan kulkenut pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion kansainvälisen lentoaseman kautta; tai
- b) Sri Lanka on myöntänyt kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle joko ennen kyseisen henkilön saapumista jäsenvaltion alueelle tai sen jälkeen viisumin tai oleskeluluvan, ellei kyseisellä henkilöllä ole pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion myöntämää viisumia tai oleskelulupaa, jonka voimassaoloaika on pidempi.

3. Jos vähintään kaksi jäsenvaltiota on myöntänyt viisumin tai oleskeluluvan, 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta sovelletaan jäsenvaltioon, joka on myöntänyt kauemmin voimassa olevan asiakirjan, tai jos yhden tai useamman asiakirjan voimassaolo on jo päättynyt, velvollisuutta sovelletaan jäsenvaltioon, jonka myöntämä asiakirja on yhä voimassa. Jos kaikkien asiakirjojen voimassaolo on jo päättynyt, 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta sovelletaan jäsenvaltioon, joka on myöntänyt asiakirjan, jonka voimassaolo on päättynyt viimeiseksi.

4. Jäsenvaltio myöntää Sri Lankan pyynnöstä tarpeen mukaan ja viipymättä takaisinotettavalle henkilölle palaamisen edellyttämän matkustusasiakirjan, joka on voimassa vähintään kuusi kuukautta. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasiallisista syistä siirtää alun perin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, kyseinen jäsenvaltio myöntää uuden matkustusasiakirjan, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä, ripeästi eli yleensä 14 päivän kuluessa ja joka tapauksessa 30 päivän kuluessa. Jos kyseinen jäsenvaltio ei ilmoita vastaanottaneensa Sri Lankan pyyntöä 30 päivän

kuluessa, sen katsotaan hyväksyvän tämän sopimuksen liitteessä 7 olevan yhteisen väliaikaisen matkustus-asiakirjan käytön takaisinottotarkoituksiin.

III JAKSO

TAKAISINOTTOMENETTELY

6 artikla

Periaate

1. Jollei 2 kohdan soveltamisesta muuta johdu, jonkun 2—5 artiklassa tarkoitettun velvollisuuden perusteella takaisinotettavan henkilön siirtäminen edellyttää takaisinotto-pyyntöä esittämistä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

2. Takaisinotto-pyyntö voidaan korvata pyynnön vastaanot-tavalle sopimuspuolelle osoitetulla kirjallisella ilmoituksella, joka toimitetaan sille riittävän ajoissa ennen kyseisen henkilön palauttamista, edellyttäen että:

- a) takaisinotettavalla henkilöllä on voimassa oleva matkustusasiakirja ja tarvittaessa ilmoituksen vastaanottaneen valtion myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa; ja
- b) takaisinotettava henkilö haluaa palata ilmoituksen vastaanottaneen valtion alueelle.

7 artikla

Takaisinotto-pyyntö

1. Takaisinotto-pyyntöön on mahdollisuuksien mukaan oltava seuraavat tiedot:

- a) takaisinotettavan henkilön henkilötiedot (esim. etunimi, sukunimi, tyttönimi, aikaisemmat etu- ja sukunimet, kutsumanimet tai salanimet, syntymäaika ja -paikka, sukupuoli, fyysinen kuvaus, isän ja äidin nimi, nykyinen ja mahdollisesti aikaisempi kansalaisuus, kieli, siviilisääty, mahdollisen puolison, lasten tai muiden lähisukulaisten nimet, viimeisin asuinpaikka, passin tai henkilötodistuksen numero, ajokortti, opiskelupaikat);
- b) maininta keinoista, joilla todistetaan tai alustavasti osoitetaan henkilön kansalaisuus ja tiedot kauttakulusta sekä laittomasta maahantulosta ja oleskelusta.

2. Takaisinotto-pyyntöön on mahdollisuuksien mukaan oltava myös seuraavat tiedot:

- a) ilmoitus siitä, että siirrettävä henkilö saattaa tarvita apua tai hoitoa, mikäli henkilö on nimenomaan antanut luvan tiedon välittämiseen;
- b) tieto muusta suoja- tai turvatoimenpiteestä, joka saattaa olla tarpeen yksittäisessä siirtotapauksessa.

3. Takaisinotto-pyyntöissä käytettävä yhteinen lomake on tämän sopimuksen liitteenä 5.

8 artikla

Kansalaisuutta koskeva näyttö

1. Edellä 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 1 kohdan mukainen kansalaisuutta koskeva näyttö voidaan esittää tämän sopimuksen liitteessä 1 luetelluilla asiakirjoilla, vaikka niiden voimassaolo olisikin päättynyt. Jos tällaisia asiakirjoja esitetään, jäsenvaltiot ja Sri Lanka tunnustavat kansalaisuuden ilman lisätutkimuksia. Kansalaisuutta koskevaa näyttöä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla.

2. Edellä 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 1 kohdan mukainen kansalaisuutta koskeva alustava näyttö voidaan esittää tämän sopimuksen liitteessä 2 luetelluilla asiakirjoilla, vaikka niiden voimassaolo olisikin päättynyt. Kansalaisuutta koskevaa alustavaa näyttöä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla.

3. Jos mitään liitteessä 1 luetelluista asiakirjoista ei voida esittää, Sri Lankan tai asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiset diplomaattiedustajat voivat tarvittaessa ja pyynnöstä viivytyksettä järjestää asianomaisen henkilön kuulemisen tämän kansalaisuuden toteamiseksi.

9 artikla

Kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskeva näyttö

1. Edellä 3 artiklan 1 kohdassa ja 5 artiklan 1 kohdassa vahvistettuihin kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksiin liittyvä näyttö voidaan esittää erityisesti tämän sopimuksen liitteessä 3 luetelluin todistein; sitä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla. Sopimuspuolet tunnustavat vastavuoroisesti tällaisen näytön ilman lisätutkimuksia.

2. Edellä 3 artiklan 1 kohdassa ja 5 artiklan 1 kohdassa vahvistettuihin kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksiin liittyvä alustava näyttö voidaan esittää erityisesti tämän sopimuksen liitteessä 4 luetelluin todistein; sitä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla. Jos tällaisia alustavia todisteita esitetään, jäsenvaltiot ja Sri Lanka katsovat edellytysten täyttyneen, jolleivät ne voi muuta osoittaa. Epäselvissä tapauksissa sopimuspuolet neuvottelevat keskenään kuullakseen takaisinotettavaa henkilöä viivytyksettä.

3. Maahantulon, oleskelun tai asumisen laittomuus todetaan asianomaisen henkilön matkustusasiakirjoista, joista puuttuu pyynnön esittävän valtion alueelle saapumisen edellyttämä viisumi tai muu oleskelulupa. Pynnön esittäneen valtion ilmoitusta siitä, että asianomaiselta henkilöltä on todettu puuttuvan tarvittavat matkustusasiakirjat, viisumi tai

oleskelulupa, pidetään myös alustavana näyttönä laittomasta maahantulosta, oleskelusta tai asumisesta.

10 artikla

Määräajat

1. Takaisinottopyyntö on esitettävä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun pyynnön esittävän valtion viranomainen on saanut tietää, että kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö ei ole täyttänyt tai ei enää täytä maahantulolle, oleskelulle tai asumiselle asetettuja edellytyksiä. Jos pyyntöä ei voida esittää oikeudellisten tai tosiasiallisten esteiden vuoksi ajoissa, määräaikaa pidennetään pyynnöstä, mutta ainoastaan siihen asti kun esteiden olemassaolo on päättynyt.

2. Takaisinottopyyntöön on vastattava ilman aiheetonta viivytystä, yleensä 15 vuorokauden ja joka tapauksessa 30 vuorokauden kuluessa; takaisinottopyynnön hylkääminen on perusteltava. Määräajan kulumisen alkaa takaisinottopyynnön vastaanottamisesta. Jos ilmoitusta pyynnön vastaanottamisesta ei ole saatu määräajan kuluessa, katsotaan, että siirtoon on suostuttu.

3. Sen jälkeen, kun suostumus on annettu tai, tapauksen mukaan, jos 30 vuorokauden määräajassa ei ole annettu ilmoitusta, asianomainen henkilö siirretään viivyttelämättä ja joka tapauksessa kolmen kuukauden kuluessa. Määräaikaa voidaan pyynnöstä pidentää ajalla, joka tarvitaan oikeudellisten tai käytännön esteiden ratkaisemiseen.

11 artikla

Siirtoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja kuljetustavat

1. Ennen kuin henkilö palautetaan, Sri Lankan ja asian omaisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset sopivat kirjallisesti etukäteen siirtoajankohtaa, maahantuloa paikkaa, mahdollista saattamista ja muita siirtoon liittyviä seikkoja koskevista järjestelyistä.

2. Mikään kuljetustapa, olipa kyse ilma-, maa- tai merikuljetuksesta, ei ole kielletty. Ilmateitse tapahtuvassa palautuksessa ei edellytetä sopimuspuolen kansallisten lentoyhtiöiden käyttöä vaan se voidaan toteuttaa reitti- tai tilauslentoja käyttämällä. Jos mukana kulkee saattaja, tämän ei tarvitse olla pyynnön esittäneen valtion toimivaltainen henkilö, vaan riittää, että tämä on joko Sri Lankan tai minkä tahansa jäsenvaltion toimivaltainen henkilö. Sri Lanka ja asianomainen jäsenvaltio neuvottelevat etukäteen tilauslentojen käytöstä.

IV JAKSO

KAUTTAKULKUTOIMET

12 artikla

Periaatteet

1. Jäsenvaltiot ja Sri Lanka pyrkivät rajoittamaan kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kauttakulun tapauksiin, joissa kyseisiä henkilöitä ei voida palauttaa suoraan määrävaltioon.

2. Sri Lanka sallii kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kulun alueensa kautta jäsenvaltion sitä pyytäessä, ja jäsenvaltio puolestaan sallii kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kulun alueensa kautta Sri Lankan sitä pyytäessä, jos jatkoyhteys muihin mahdollisiin kauttakulkuvaltioihin ja määrävaltion toteuttama takaisinotto on varmistettu.

3. Sri Lanka tai jäsenvaltio voi evätä kauttakulun:

- a) jos kolmannen valtion kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on vaarassa joutua vainotuksi taikka on olemassa vaara, että hänen suhteensa pannaan vireille rikosoikeudenkäynti tai hänelle langetetaan seuraamuksia toisessa kauttakulkuvaltiossa tai määrävaltiossa taikka että häntä uhkaa rikosoikeudenkäynti pyynnön vastaanottaneen valtion alueella; tai
- b) pyynnön vastaanottaneen valtion kansanterveyteen, kansalliseen turvallisuuteen, yleiseen järjestykseen tai muihin kansallisiin etuihin liittyvistä syistä.

4. Sri Lanka tai jäsenvaltio voivat peruuttaa minkä tahansa myönnetyn luvan, jos 3 kohdassa tarkoitettujen olosuhteet syntyvät tai ilmenevät myöhemmin ja ne estävät kauttakulkutoimen taikka jos jatkoyhteys mahdollisiin kauttakulkuvaltioihin tai määrävaltion toteuttama takaisinotto ei ole enää varmaa.

13 artikla

Kauttakulkumenettely

1. Kauttakulkutoimia koskeva pyyntö on esitettävä toimivaltaisille viranomaisille kirjallisena ja siinä on oltava seuraavat tiedot:

- a) kauttakulkutapa (ilmateitse, maitse tai meritse), mahdolliset muut kauttakulkuvaltiot ja tarkoitettu lopullinen määräpaikka;
- b) asianomaisen henkilön henkilötiedot (esim. etunimi, sukunimi, tyttönimi, kutsumanimet tai salanimet, syntymäaika, sukupuoli ja mahdollisuuksien mukaan syntymäpaikka, kansalaisuus, kieli sekä matkustusasiakirjan laji ja numero);

c) suunniteltu maahantulopaikka, kauttakulun ajankohta ja mahdollinen saattajien käyttö;

d) ilmoitus siitä, että 12 artiklan 2 kohdan mukaiset edellytykset täyttyvät pyynnön esittävän valtion mielestä ja ettei ole tiedossa syytä 12 artiklan 3 kohdan mukaiselle kieltäytymiselle.

Kauttakulkupyynnöissä käytettävä yhteinen lomake on tämän sopimuksen liitteessä 6.

2. Pynnön vastaanottanut valtio ilmoittaa viivyttämättä kirjallisesti pyynnön esittäneelle valtiolle suostumuksestaan sekä vahvistaa maahantulopaikan ja suunnitellun ajankohdan tai ilmoittaa kyseiselle valtiolle pyynnön hylkäämisestä perusteluineen.

3. Jos kauttakulku tapahtuu ilmaitse, takaisinotettava henkilö ja mahdolliset saattajat vapautetaan velvollisuudesta hankkia lentokentän kauttakulkuviisumi.

4. Pynnön vastaanottanut valtio avustaa keskinäisen neuvonpidon mukaisesti kauttakulkua erityisesti huolehtimalla kyseisten henkilöiden valvonnasta ja antamalla käyttöön tähän tarvittavat välineet.

V JAKSO

KUSTANNUKSET

14 artikla

Kuljetus- ja kauttakulkukustannukset

Rajoittamatta toimivaltaisten viranomaisten oikeutta periä takaisinottokustannukset takaisinotettavalta henkilöltä tai kolmansilta osapuolilta, pyynnön esittänyt valtio vastaa kaikista tämän sopimuksen mukaisesta takaisinotosta ja kauttakulusta aiheutuvista kustannuksista lopullisen määrän valtion rajalle saakka.

VI JAKSO

TIETOSUOJA JA RAJOITTAMATTOMUUSLAUSEKE

15 artikla

Tietosuoja

Henkilötietoja luovutetaan ainoastaan, jos tapauksen mukaan joko Sri Lankan tai jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset tarvitsevat niitä tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Henkilötietoja käsitellään yksittäisessä tapauksessa Sri Lankan kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja, jos tietojen tarkistaja on jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, noudattaen yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31) säännöksiä ja tämän direktiivin mukaisesti annettua kyseisen jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä. Lisäksi noudatetaan seuraavia periaatteita:

- a) henkilötietoja on käsiteltävä asiallisesti ja lainsäädäntöä noudattaen;
- b) henkilötiedot on kerättävä erikseen määriteltyä, nimenomaista ja perusteltua tarkoitusta varten tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi, eikä tiedot luovuttava viranomainen tai vastaanottaja saa käsitellä niitä tähän tarkoitukseen sopimattomalla tavalla;
- c) henkilötietojen on oltava asianmukaisia ja olennaisia eivätkä ne saa olla liian laajoja suhteessa tarkoituksiin, joihin ne on kerätty ja/tai joita varten niitä myöhemmin käsitellään; luovutettavat henkilötiedot voivat koskea vain seuraavia seikkoja:
 - takaisinotettavan henkilön henkilötiedot (esim. etunimet, sukunimet, mahdolliset aikaisemmat nimet, kutsumanimet tai salanimet, sukupuoli, isän ja äidin nimi, syntymäaika ja -paikka, nykyinen ja mahdollinen aikaisempi kansalaisuus, viimeisin asuinpaikka, opiskelupaikat, siviilisäätty, mahdollisen puolison ja lasten tai muiden lähisukulaisten nimet),
 - passi, henkilötodistus tai ajokortti (numero, voimassaoloaika, myöntämispäivämäärä, asiakirjan myöntänyt viranomainen ja myöntämispaikka),
 - pysähtymispaikat ja matkareitit,
 - muut tiedot siirrettävän henkilön tunnistamiseksi tai tämän sopimuksen mukaisten takaisinottoedellytysten tarkastelemiseksi;
- d) henkilötietojen on oltava paikkansapitäviä ja ne on tarvittaessa pidettävä ajan tasalla;
- e) henkilötiedot on säilytettävä muodossa, josta tietojen kohteet ovat tunnistettavissa ainoastaan sen ajan kuin on tarpeen niiden tarkoitusten toteuttamista varten, joita varten tiedot on kerätty tai joita varten niitä myöhemmin käsitellään;
- f) sekä tiedot luovuttavan viranomaisen että tietojen vastaanottajan on toteutettava kaikki kohtuulliset toimet henkilötietojen oikaisemiseksi tai tuhoamiseksi tai niihin tutustumisen estämiseksi, jos tietojen käsittely ei tapahdu tämän artiklan määräysten mukaisesti, erityisesti jos tiedot eivät ole asianmukaisia, olennaisia, paikkansapitäviä tai tietoja on käsitelty kannalta liikaa. Tietojen oikaisusta, tuhoamisesta tai niihin tutustumisen estämisestä on ilmoitettava toiselle sopimuspuolelle;
- g) tietojen vastaanottaja ilmoittaa pyynnöstä tiedot luovuttaneelle viranomaiselle luovutettujen tietojen käytöstä ja siitä saaduista tuloksista;
- h) henkilötietoja voidaan luovuttaa vain toimivaltaisille viranomaisille. Tietojen välittäminen edelleen muille tahoille edellyttää tiedot luovuttaneen viranomaisen etukäteen antamaa suostumusta;
- i) tietoja luovuttavilla ja niitä vastaanottavilla viranomaisilla on velvollisuus pitää kirjaa henkilötietojen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta.

16 artikla

Rajoittamattomuuslauseke

1. Tämä sopimus ei rajoita yhteisöön, jäsenvaltioihin ja Sri Lankaan sovellettavien kansainvälisestä oikeudesta tai erityisesti sellaisista kansainvälisistä yleissopimuksista tai sopimuksista, joiden sopimuspuolia ne ovat, johtuvien oikeuksien, velvollisuuksien ja vastuiden soveltamista.

2. Mikään tässä sopimuksessa ei estä henkilön palauttamista muuta virallista tai epävirallista järjestelyä noudattaen.

VII JAKSO

TÄYTÄNTÖÖNPANO JA SOVELTAMINEN

17 artikla

Takaisinottoa käsittelevä sekakomitea

1. Sopimuspuolet antavat toisilleen keskinäistä apua tämän sopimuksen soveltamisessa ja tulkinnessa. Tätä varten ne perustavat takaisinottoa käsittelevän sekakomitean, jäljempänä 'sekakomitea', jonka tehtävänä on erityisesti:

- a) valvoa tämän sopimuksen soveltamista;

- b) päättää sopimuksen yhdenmukaisen täytäntöönpanon edellyttämistä täytäntöönpano-järjestelyistä;
 - c) vaihtaa säännöllisesti tietoja yksittäisten jäsenvaltioiden ja Sri Lankan 18 artiklan mukaisesti laatimista täytäntöönpanopöytäkirjoista;
 - d) päättää erityisistä täytäntöönpanojärjestelyistä palautusten hallinnoinnin sujuvuuden varmistamiseksi;
 - e) päättää tämän sopimuksen liitteisiin tehtävistä muutoksista;
 - f) antaa suosituksia tähän sopimukseen tehtävistä muutoksista.
2. Sekakomitean päätökset ovat sopimuspuolia velvoittavia.
3. Sekakomitea muodostuu yhteisön ja Sri Lankan edustajista; yhteisöä edustaa Euroopan yhteisöjen komissio jäsenvaltioiden asiantuntijoiden avustamana.
4. Sekakomitea kokoontuu tarvittaessa jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä.
5. Sekakomitea vahvistaa työjärjestyksensä.

18 artikla

Täytäntöönpanopöytäkirjat

1. Sri Lanka ja yksittäinen jäsenvaltio voivat laatia täytäntöönpanopöytäkirjoja, joissa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat:
- a) toimivaltaisten viranomaisten nimeämistä, rajanylityspaikkoja ja yhteyspisteiden vaihtoa;
 - b) saattamisen, muun muassa saatettavien kolmansien maiden kansalaisten sekä kansalaisuudettomien henkilöiden kauttakulun edellytyksiä;
 - c) keinoja ja asiakirjoja, joita ei ole lueteltu tämän sopimuksen liitteissä 1—4.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanopöytäkirjat tulevat voimaan vasta sen jälkeen, kun takaisinoton sekakomitealle (17 artikla) on ilmoitettu niistä.
3. Sri Lanka suostuu soveltamaan jonkin jäsenvaltion kanssa laaditun täytäntöönpano-pöytäkirjan määräyksiä myös suhteissaan toiseen jäsenvaltioon, jos tämä sitä pyytää.

19 artikla

Suhde jäsenvaltioiden kahdenvälisiin takaisinottosopimuksiin tai järjestelyihin

Tämän sopimuksen määräyksillä on etusija ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinottoa koskevan sellaisen kahdenvälisen sopimuksen tai järjestelyn määräyksiin nähden, jonka yksittäinen jäsenvaltio ja Sri Lanka ovat tehneet tai saattavat tehdä 18 artiklan mukaisesti, sikäli kuin kyseisen sopimuksen tai järjestelyn määräykset ovat ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa.

VIII JAKSO

LOPPUMÄÄRÄYKSET

20 artikla

Alueellinen soveltaminen

1. Jollei 2 kohdassa toisin määrätä, tätä sopimusta sovelletaan alueeseen, jolla sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimusta, sekä Sri Lankan alueeseen.
2. Tätä sopimusta ei sovelleta Tanskan kuningaskunnan alueeseen.

21 artikla

Voimaantulo, kesto ja voimassaolon päättyminen

1. Sopimuspuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omia menettelyjään noudattaen.
2. Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen 1 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen päätökseen saattamisesta.
3. Tämä sopimus tehdään rajoittamattomaksi ajaksi.
4. Kumpikin sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta virallisesti toiselle sopimuspuolelle. Sopimuksen soveltaminen päättyy kuuden kuukauden kuluttua kyseisestä ilmoituksesta.

22 artikla

Liitteet

Liitteet 1–7 ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

Tehty Colombossa neljäntenä päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattaneljä kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen, tanskan, singaleesin ja tamilin kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Euroopan yhteisön puolesta

Pratibha Patil

[Signature]

*Sri Lankan demokraattisen sosialistisen tasa-
vallan puolesta*

[Signature]

LIITE 1

Yhteinen luettelo asiakirjoista, joiden esittämistä pidetään näyttönä kansalaisuudesta

(2 artiklan 1 kohta, 3 artiklan 1 kohta, 4 artiklan 1 kohta ja 5 artiklan 1 kohta)

- Kaikenlaiset voimassa olevat tai rauenneet jäsenvaltioiden tai Sri Lankan viranomaisten myöntämät passit (kansalliset passit, diplomaattipassit, virkapassit ja tapauksen mukaan seuruepassit ja passin korvaavat asiakirjat, mukaan luettuina lasten passit),
 - kaikenlaiset voimassa olevat jäsenvaltioiden tai Sri Lankan viranomaisten myöntämät henkilökortit (mukaan luettuina määräaikaiset ja tilapäiset kortit),
 - todistukset kansalaisuudesta tai muut viralliset asiakirjat, joista ilmenee asianomaisen henkilön kansalaisuus,
 - sotilaspassit ja asevoimien henkilökortit,
 - merimieskirjat ja laivureiden palvelukortit.
-

LIITE 2

Yhteinen luettelo asiakirjoista, joiden esittämistä pidetään alustavana näyttönä kansalaisuudesta

(2 artiklan 1 kohta, 3 artiklan 1 kohta, 4 artiklan 1 kohta ja 5 artiklan 1 kohta)

- Tämän sopimuksen liitteessä 1 lueteltujen asiakirjojen valokopiot, (*)
- valokopiot (*) todistuksista kansalaisuudesta tai muista virallisista asiakirjoista, joista ilmenee asianomaisen henkilön kansalaisuus,
- ajokortit tai niiden valokopiot (*),
- syntymätodistukset tai niiden valokopiot (*),
- muut pyynnön vastaanottaneen valtion viranomaisten myöntämät viralliset asiakirjat,
- yritysten henkilöstökortit ja niiden valokopiot (*),
- todistajanlausunnot,
- asianomaisen henkilön lausunnot ja hänen puhumansa kieli.

(*) Tässä liitteessä tarkoitetaan "valokopioilla" Sri Lankan tai jäsenvaltioiden virallisesti tekemiä valokopioita.

LIITE 3

Yhteinen luettelo asiakirjoista, joita pidetään näyttönä kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksistä

(3 artiklan 1 kohta ja 5 artiklan 1 kohta)

- Tulo-/poistumisleimat tai vastaavat merkinnät asianomaisen henkilön matkustusasiakirjassa tai muu näyttö tulosta/poistumisesta (esim. valokuvat),
- viralliset asiakirjat, kuten sairaala- ja poliklinikkakuitit, joista selvästi ilmenee, että asianomainen henkilö on oleskellut pyynnön vastaanottaneen valtion alueella,
- lento- ja laivaliput ja/tai ilma- ja vesialusten matkustajaluettelot, joista ilmenee asianomaisen henkilön olleen pyynnön vastaanottaneen valtion alueella,
- tiedot, joista ilmenee, että henkilö on käyttänyt matkanjärjestäjän tai matkatoimiston palveluksia,
- erityisesti sellaisten rajaviranomaisten ja muiden todistajien antamat viralliset lausunnot, jotka voivat todistaa asianomaisen henkilön ylittäneen rajan,
- asianomaisen henkilön oikeudellisten tai hallinnollisten menettelyjen yhteydessä antamat viralliset lausunnot.

—

LIITE 4

Yhteinen luettelo asiakirjoista, joita pidetään näyttönä kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksistä

(3 artiklan 1 kohta ja 5 artiklan 1 kohta)

- Asianomaisen valtion toimivaltaisten viranomaisten antama kuvaus paikasta ja olosuhteista, joissa asianomainen on pysäytetty hänen saavuttuaan pyynnön esittäneen valtion alueelle,
 - kansainvälisen järjestön toimittamat henkilön henkilöllisyyteen ja/tai oleskeluun liittyvät tiedot,
 - perheenjäsenten ilmoitukset / vahvistamat tiedot,
 - epäviralliset asiakirjat, kuten hotellilaskut, autonvuokraussopimukset tai luottokorttilaskut, joista selvästi ilmenevät asianomaisen henkilön nimi ja passin numero tai muita tunnistetietoja.
-

LIITE 5

[Sri Lankan tunnus]

(Paikka ja päiväys)

(Pyyntön esittävän viranomaisen nimi)

Viite:

Vastaanottaja

(Pyyntön vastaanottavan viranomaisen nimi)

TAKAISINOTTOPYyntö

Euroopan yhteisön ja Sri Lankan demokraattisen sosialistisen tasavallan välisen, ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinotosta 4 päivänä kesäkuuta 2004 tehdyn sopimuksen 7 artiklan mukainen

A. Henkilötiedot

1. Täydellinen nimi (sukunimi alleviivataan):

2. Tyttönimi:

3. Syntymäaika ja -paikka:

4. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit jne.):

5. Isän ja äidin nimi:

6. Muut käyttönimet (aikaisemmat nimet, kutsumanimet tai salanimet):

7. Kansalaisuus ja kieli:

8. Siviilisääty: ☐ naimisissa ☐ naimaton ☐ eronnut ☐ leski

Jos naimisissa: puolison nimi

Lasten nimet ja iät

9. Sisarusten ja muiden lähisukulaisten nimet:

10. Viimeisin osoite pyynnön esittävässä valtiossa:

11. Aikaisempi osoite pyynnön vastaanottavassa valtiossa:

Valokuva

12. Oppilaitosten nimet, joissa asianomainen henkilö on opiskellut pyynnön vastaanottavassa valtiossa (ja opiskeluaika):

.....

13. Ammatti ja pyynnön vastaanottavassa valtiossa olevien mahdollisten aikaisempien työnantajien nimet:

.....

14. Pyyntöä vastaanottavassa valtiossa olevien lääkäreiden/hammaslääkäreiden nimet ja osoitteet:

.....

15. Päivä, jona asianomainen henkilö on poistunut pyynnön vastaanottavasta valtiosta, ja käytetty kulkuväline (esim. lentoyhtiön tai laivan nimi):

.....

16. Päivä, jona asianomainen henkilö on saapunut pyynnön esittävän valtion alueelle, ja käytetty kulkuväline:

.....

B. Siirrettävään henkilöön liittyvät erityisolosuhteet

1. Terveystila

(esim. maininta erityisen sairaanhoidon tarpeesta; tartuntataudin latinankielinen nimi):

.....

2. Erityinen henkilöön liittyvä vaara

(esim. epäilty vakavasta rikoksesta; aggressiivinen käytös):

.....

C. Mukana seuraavat todisteet

1.

.....

(passin numero)

.....

(myöntämispäivä ja -paikka)

.....

(myöntänyt viranomainen)

.....

(viimeinen voimassaolopäivä)

2.

.....

(henkilökortin numero)

.....

(myöntämispäivä ja -paikka)

.....

(myöntänyt viranomainen)

.....

(viimeinen voimassaolopäivä)

3.

.....

(ajokortin numero)

.....

(myöntämispäivä ja -paikka)

.....

(myöntänyt viranomainen)

.....

(viimeinen voimassaolopäivä)

4.

.....

(muun virallisen asiakirjan numero)

.....

(myöntämispäivä ja -paikka)

.....

(myöntänyt viranomainen)

.....

(viimeinen voimassaolopäivä)

D. Huomautuksia

.....

.....

.....

.....

(Allekirjoitus)

(Sinetti/leima)

LIITE 6

[Sri Lankan tunnus]

(Paikka ja päiväys)

(Pyynnön esittävän viranomaisen nimi)

Viite

Vastaanottaja

(Pyynnön vastaanottavan viranomaisen nimi)

KAUTTAKULKUPYYNTÖ

Euroopan yhteisön ja Sri Lankan demokraattisen sosialistisen tasavallan välisen, ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinotosta 4 päivänä kesäkuuta 2004 tehdyn sopimuksen 13 artiklan mukainen

A. Henkilötiedot

1. Täydellinen nimi (sukunimi alleviivataan):

2. Tyttönimi:

3. Syntymäaika ja -paikka:

4. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit jne.):

5. Muut käyttönimet (aikaisemmat nimet, kutsumanimet tai salanimet):

6. Kansalaisuus ja kieli:

7. Matkustusasiakirjan laji ja numero:

Valokuva

B. Kauttakulkutoimi

1. Kauttakulutus

☐ ilmateitse☐ meritse☐ maitse

2. Lopullinen määrävaltio

.....

3. Mahdolliset muut kauttakulkuvaltiot

.....

4. Suunniteltu rajanylityspaikka, kauttakulun päivämäärä ja kellonaika sekä mahdolliset saattajat

.....

.....

.....

5. Maahanpääsy taattu mahdollisiin muihin kauttakulkuvaltioihin ja lopulliseen määrävaltioon

(12 artiklan 2 kohta)

☐ kyllä☐ ei

6. Tieto kauttakulusta kieltäytymisen syystä

(12 artiklan 3 kohta)

☐ kyllä☐ ei**C. Huomautuksia**

.....

.....

.....

.....
(Allekirjoitus)

.....
(Sinetti/leima)

LIITE 7

[Sri Lankan tunnus]

(Paikka ja päiväys)

(Asiakirjan myöntävän viranomaisen nimi)

Viite:

YHTEINEN VÄLIAIKAINEN MATKUSTUSASIAKIRJA

Euroopan yhteisön ja Sri Lankan demokraattisen sosialistisen tasavallan välisen ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinotosta 4 päivänä kesäkuuta 2004 tehdyn sopimuksen 2–5 artiklan mukainen

Koskee yhtä edestakaista matkaa [mistä] (asiakirjan myöntävä valtio)
 [mihin] (maahantulopaikka/määrämaa)
 kautta (kauttakulkumaat)
 (liikenneväline)
 (lähtöpäivämäärä)

Tämän matkustusasiakirjan voimassaolo päättyy ja se on esitettävä maahantuloviranomaiselle saavuttaessa (maahantulopaikka/määrämaa).

Sukunimi Etunimi Syntymäaika Syntymäpaikka Sukupuoli/..... Pituus Erityistuntomerkit (jos on)	Haltijan valokuva
Henkilökortin nro Kansalaisuus	Allekirjoitus

Osoite Sri Lankassa (jos tiedossa)

(Allekirjoitus)

(Sinetti/leima)

YHTEINEN JULISTUS SOPIMUKSEN 2 ARTIKLAN 1 KOHDASTA

Sopimuspuolet ottavat huomioon sen, että Sri Lankan perustuslain ja sen voimassa olevan kansalaisuuslainsäädännön (kansalaisuuslaki nro 18 vuodelta 1948) mukaan Sri Lankan kansalainen ei voi menettää kansalaisuuttaan, ellei hän saa jonkin toisen valtion kansalaisuutta. Samaten Sri Lankan kansalaisuudesta luopumisella on oikeusvaikutus vain, jos asianomaiselle henkilölle on myönnetty jonkin toisen valtion kansalaisuus.

Sopimuspuolet sopivat kuulevansa toisiaan soveltuvana ajankohtana, jos tämä oikeudellinen tilanne muuttuu.

YHTEINEN JULISTUS SOPIMUKSEN 3 ARTIKLAN 1 KOHDAN B ALAKOHDASTA JA 5 ARTIKLAN 1 KOHDAN B ALAKOHDASTA

Sopimuspuolet sopivat, että pelkkää kauttakulkua ilmateitse kolmannen maan kautta ei pidetä mainituissa määräyksissä tarkoitettuna poikkeamisena jossakin muussa maassa.

YHTEINEN JULISTUS TANSKASTA

Sopimuspuolet ottavat huomioon sen, että tätä sopimusta ei sovelleta Tanskan kuningaskunnan alueella. Tämän vuoksi pidetään aiheellisenä, että Sri Lanka ja Tanska tekevät tätä sopimusta vastaavan takaisinottosopimuksen.

YHTEINEN JULISTUS ISLANNISTA JA NORJASTA

Sopimuspuolet ottavat huomioon Euroopan yhteisön sekä Islannin ja Norjan läheiset suhteet, jotka johtuvat erityisesti näiden maiden osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen 18 päivänä toukokuuta 1999 tehdystä sopimuksesta. Tämän vuoksi pidetään aiheellisenä, että Sri Lanka tekee tätä sopimusta vastaavan takaisinottosopimuksen Islannin ja Norjan kanssa.

YHTEINEN JULISTUS LAINVALVONTAVIRANOMAISTEN YHTEISTYÖN KEHITTÄMISESTÄ

Yhteisön ja Sri Lankan valtuuskunnat sitoutuvat yhdessä vastustamaan laitonta maahanmuuttoa. Ne ovat yhtä mieltä siitä, että Sri Lankasta lähtöisin olevan laittoman maahanmuuton ongelman kokonaisvaltainen hallinta edellyttää tehokkaita yhteistyötoimenpiteitä.

Lisäksi sopimuspuolet tunnustavat tarpeen toteuttaa toimenpiteitä torjuakseen järjestäytyneitä rikollista toimintaa, esimerkiksi ihmiskauppaa, maahanmuuttajien salakuljetusta ja terrorismin rahoitusta, jotka ovat entistä suurempia huolenaiheita.

Euroopan yhteisö tukee ja helpottaa toimivaltansa rajoissa jäsenvaltioiden lainvalvonta- ja maahantulo- viranomaisten tai muiden asianomaisten viranomaisten ja Sri Lankan vastaavien viranomaisten yhteistyötä kunkin valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti noudattaen kaikkia asiaa koskevia kansainvälisiä asiakirjoja, Palermossa allekirjoitetut ihmiskaupan ja maahanmuuttajien salakuljetuksen torjuntaa koskevat pöytäkirjat mukaan luettuina.
